

Evropské noviny

Nezávislý měsíčník založený 30. dubna 2004

číslo 4 / 2017

ročník 14

cena – ČR: 15 Kč; SR: 0,83 €

Publicistika, strana 2

Slováci o svátcích nenakoupí

V České republice s podobným opatřením máme zkušenosť, Slováci si až nyní, na prvního máje, vyzkouší na vlastní kůži, jak moc jím chybí o svátcích nakupování. Naši východní sousedé totiž překročili k tomu, že zavíracím dnem bude Nový rok, Tři králové, Velký pátek, Velikonoční neděle a dopoledne Velikonočního pondělí. K tomu zůstanou obchody zavřené prvního a osmého května, v srpnu na výročí Slovenského národního povstání, prvního a patnáctého září, na Svátek všech svatých, sedmnáctého listopadu a během Vánoc.

Publicistika, strana 4

Směrnice o střelných zbraních

Naše kolegyně specializující se na oblast práva Eva Bistárová se podrobňuje podívá na to, o co vlastně jde v případě poněkud kontroverzní novely směrnice o střelných zbraních. To je opatření, s jehož novou podobou Česká republika nesouhlasí. Hlavní argumentem proti novému směrnici, jejímž účelem je regulace střelných zbraní a zvýšení intenzity boje proti terorismu, je, že je zbytečně přísná. Českým politikům se nelíbí především nadbytečný zákaz některých poloautomatických zbraní. Některé členské země řeší možnost uplatnění výjimky z této směrnice.

Publicistika, strana 5

Portugalci proti obezitě

Vláda nejzápadnější evropské země se rozhodla bojovat proti obezitě svých obyvatel. Portugalskí přitom rozhodně nepatří k největším tlouštíkům starého kontinentu, nadáváho v zemi trpí jen o půl procenta více obyvatel, než je evropský průměr. Přesto kabinet sáhl k opatřením, která by linii občanů měla vylepšit. Zavedl daň na nápoje s vysokým obsahem cukru. Také sáčky s baleným cukrem zeštíhly, na místo osmi gramů v nich Portugalskí nyní naleznou jen gramů pět. Do konce dubna mají navíc ze všech zdravotních center zmizet automaty na jídlo s vysokým obsahem soli, cukru a tuku, každá jídelna má mít také jedno vegetariánské menu.

Zdeněk Velišek

Francie rozhoduje o své i evropské budoucnosti
Evropské horizonty, strana 3

Zdeněk Jandejsek, František Lukl
šéf agrárníků a předseda SMO ČR
o evropských penězích na vesnicích
Komentáře, strana 3

Tomáš Zdechovský, Kateřina Konečná

O tureckém referendu
Co na to europoslanci, strana 7

SLOVO

Marian Jurečka,
ministr zemědělství ČR

Program rozvoje venkova je velmi důležitý. Podporuje oblasti, které jsou pro zemědělství zásadní. Díky programu do českého zemědělství poputuje v příštích letech více než 96 miliard korun. Z toho budou 62 miliardy korun z unijních zdrojů a 34 miliardy korun z českého rozpočtu.

Podpora směřuje do oblastí spjatých se zemědělstvím, potravinářstvím a lesnictvím. Z těchto prostředků jdou peníze hlavně na zachování, obnovu a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství a lesnictví, a to včetně opatření v oblasti klimatu. Důležitou součástí je rovněž snaha o to, aby se naše zemědělská a potravinářská podniky dobře uplatňovaly na světovém trhu. Část prostředků je proto využita i na inovace.

Mým přání je, aby v zemědělství začalo pracovat více mladých lidí. Program je určen i pro ně a má mimo jiné za cíl mladé zemědělce přitáhnout, motivovat je a usnadnit jim nelehké začátky právě tím, že jim na podnikání poskytneme finanční podporu. Velkou roli hrají finance především při vytváření nových pracovních míst a celkovém hospodářském růstu. Tomu na místní úrovni napomáhá i metoda komunitně vedeného místního rozvoje, tzv. LEADER, který přispívá k lepšímu zacílení podpory na místní potřeby daného venkovského území a rozvoji spolupráce.

I vzhledem k vysokému zájmu žadatelů o čerpání těchto prostředků jsem přesvědčen, že tyto otevřené možnosti venkovu pomohou a pomáhají opravdu hodně. Jde o největší dotační program ministerstva zemědělství. Daří se nám ho úspěšně využívat.

Výběr Francouzů: ode zdi ke zdi

Francie má po prvním kole prezidentské volby. Françoise Hollanda vystřídá některý z dvojice Emmanuel Marcon a Marine Le Pen. Proevropský centrista Marcon získal 23,75 procenta hlasů, Marin Le Pen, která by nejraději vyvedla Francouze ven z EU, dostala 21,53 procenta hlasů. Porazil François Fillon a socialista Benoit Hamon vyzvali své voliče, aby ve druhém kole volileb, které se uskuteční první květnový víkend, hlasovali pro Marcona. Téma francouzských voleb se věnuje i komentář Zdeňka Veliška na straně 3.

foto: REUTERS/Benoit Tessier

Zájem o dotace pro venkov pokračuje

Šetrnější zemědělské postupy, moderní projekty udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a samozřejmě i posilování konkurenčních podnikatelů v zemědělství, lesnictví nebo v potravinářství. To jsou hlavní cíle Programu rozvoje venkova, který navazuje na svého předchůdce z minulého období. Co všechno má tento program za sebou a jak je na tom v současnosti?

Společná zemědělská politika je v Evropské unii věčné téma a zvláště v České republice také téma velmi citlivé. EU se v rámci ní snaží zajistit produkci potravin pro evropské spotřebitele, řeší jejich bezpečnost a pomáhá s modernizací výroby a produkce. Na to jdou v současném období asi 52 miliardy eur ročně, značná část prostřednictvím dotačních programů v rámci tzv. Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Zprostředkujícím programem, který čerpá peníze právě z tohoto fondu, je v České republice Program rozvoje venkova.

Jeho současná podoba bezchybně má na co navazovat. V minulém období se totiž stal poměrně významným zdrojem investic v mikroregionech, kam se jinak evropské peníze dostávají

docela těžko. Na venkově, v horškých oblastech a obecích v místech, kde jsou hlavně lesy, louky, pastviny nebo pole, pomáhal různými způsoby s rozvojem a modernizací drobného podnikání i se zvelebováním nebo kultivací člověkem využívané krajiny.

Při porovnávání jednotlivých dotačních titulů je navíc zřejmé, že PRV patří k těm úspěšnějším. Po jeho definitivním ukončení v prosinci loňského roku konstatovali zástupci ministerstva zemědělství, že k českým zemědělcům, potravinářům a lesníkům putovalo za léta 2007 – 2013 celkem 100 miliard korun. „V porovnání s ostatními resorty se nám dařilo čerpat podpory z evropských

fondů bez problémů a v největší míře přidělených prostředků, peníze z PRV jsme využili téměř ze 100 procent,“ řekl ministr zemědělství Marian Jurečka s tím, že si evropské peníze zprostředkován PRV rozdělilo celkem devětisíc projektů.

FARMY, ČISTÍRNY I ŠKOLKY

A jaké typy projektů se díky programu povedlo v minulých letech realizovat? Žadateli byli nejčastěji zemědělské podniky a živnostníci, kteří nakupovali nové stroje, opravovali hospodářské stavby nebo budovali zemědělskou infrastrukturu.

(pokračování na straně 3)

Program rozvoja vidieka na Slovensku zlyháva

Rozvoj vidieka členských krajín sa vo všeobecnosti považuje za jeden z nosných cieľov Európskej únie. Na Slovensku však po viacerých úspešných projektoch už dlhšiu dobu zlyháva. Prečo je to tak?

Program rozvoja vidieka je dokument národního charakteru, z ktorého sa vďaka Európskemu polnohospodárskemu fondu financujú projekty na rozvoj vidieckych oblastí členských krajín. Aktuálne beží programové obdobie 2014 – 2020. V tomto období by mal naplniť tri hlavné ciele – zabezpečiť konkurenčnosť polnohospodárstva, regulovať využitie prírodných zdrojov a zabezpečiť rozvoj vidieckej ekonomiky. Rozpočet aktuálneho programového obdobia je takmer 2,08 miliardy eur verejných zdrojov. Z toho viac ako 1,545 miliardy eur zabezpečuje Európsky polnohospodársky fond a cca 533,71 milióna eur ide zo štátneho rozpočtu. Na Slovensku Program rozvoja vidieka zastrešuje Ministerstvo pôdohospo-

dárstva a rozvoja vidieka SR v spolupráci s Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (APA).

DOBRE SKÚSENOSTI

Tento program v minulosti patril k jedným z najvyhľadávanejších Európskych programov a na Slovensku sa vďaka nemu zrealizovalo naozaj veľa projektov a zveľaďilo množstvo obcí. Príkladom je obec Horné Srnie na západe Slovenska. Obec je členom miestnej akčnej skupiny Vŕšatec, ktorá zdržuje viacero obcí v Trenčianskom kraji.

Aj vďaka tomuto členstvu sa do programu mohli zapojiť. „Obec Horné Srnie má cca 2 800 obyvateľov a Program rozvoja vidieka je stavané na menšie obce, ale pretože sme členom miestnej akčnej skupiny Vŕšatec, z Programu rozvoja vidieka sme prostredníctvom výziev miestnej akčnej skupiny Vŕšatec čerpal cca 93 000 eur,“ vysvetľuje starosta obce Jozef Húserka, „Z toho na opravu kultúrneho domu cca 72 000 eur, vybudovanie tržnice 15 000 eur, značenie cyklotrasy 6 000 eur.

(pokračovanie na strane 2)

Program rozvoja vidieka na Slovensku zlyháva

(pokračovanie zo strany 1)

Samozrejme, ako obec sme sa na projektoch spoluúčastnili desiatimi percentami," upresnil starosta a dodal, že keďže majú s Programom rozvoja vidieka dobré skúsenosti, v budúcnosti isto reagovali aj na ďalšie výzvy. Nie všetky obce majú však také šťastie ako obec Horné Srnie. Problém je v tom, že Európska komisia mala v minulosti výhrady k čerpaniu financií z Programu rozvoja vidieka. Vedeniu Európskej únie sa nepozdávala transparentnosť hodnotenia realizovaných projektov a nerovnomerné čerpanie finančných prostriedkov z rozpočtu počas celého programového obdobia. V roku 2016, teda za prvé dva roky tohto programového obdobia, bolo v rámci výziev vyčerpávaných až 85 percent prostriedkov, teda približne miliarda eur. Práve z týchto dôvodov Európska komisia uvažovala o tom, že pozastaví financovanie Programu rozvoja vidieka pre Slovensko.

PROCES SA SKOMPLIKOVAL

V auguste 2016 zástupcovia Slovenskej republiky predstavili Európskej komisii opatrenia

na riešenie situácie. „Naše návrhy transparentných procesov a prísné overovanie hospodárnosti vynakladania prostredkami zástupcovia Európskej komisie privítali. Nedoslo tak a ani nedochádza k spochybneniu samotného Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020,“ uviedol vtedy Juraj Kožuch, generálny riaditeľ Pôdohospodárskej platobnej agentúry. Za predpokladu, že Pôdohospodárska platobná agentúra prešetrí realizované projekty a upraví podmienky na podávanie nových, Európska komisia nepozastavila financovanie programu.

Pôdohospodárska platobná agentúra preto ešte v auguste spustila rozsiahle kontroly oprávnenosti výdavkov, žiadostí o financovanie a preverila viaceré výzvy. Tým sa proces realizácie projektov z Programu rozvoja vidieka výrazne skomplikoval. Pocítili to aj obce. „Naša obec Radatice sa prihlásila do dvoch výziev Programu rozvoja vidieka. Jedna sa týkala zateplenia materskej školy a druhá regenerácie areálu obecného úradu, kde mal vzniknúť park s detským ihriskom. V prípade MŠ to bola suma vo výške 200 000 eur a regenerácia areálu vo výške 150 000 eur. Napriek

snahe a vynaloženiu finančných prostriedkov a energie na prípravu projektovej dokumentácie nám to doposiaľ bolo zbytočné,“ konštatuje Gabriela Viazanková, starostka obce Radatice v okrese Prešov. Pri prešetrovaní oprávnenosti výdavkov musela Pôdohospodárska platobná agentúra vo viacerých prípadoch pristúpiť k tomu, že výzvy úplne zrušila. Príkladom takéto výzvy je výzva s označením 7.4 na podporu investícii do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania vidieckych základných služieb, vrátane voľného času, kultúry a infraštruktúry. Dôvodom zrušenia tejto výzvy bola zmena minimálnej a maximálnej výšky oprávnených výdavkov na jeden projekt.

Obce, ktoré na túto výzvu reagovali, sa teda zrejme finančného príspievku v blízkej dobe nedočkajú. Žiaľ, patrí k nim aj obec Radatice. „Výzva, myslím že mala označenie 7.4, ktorá zahŕňala zateplenie verejných budov, bola zrušená a druhá doposiaľ ani len nezaregistrovala projekty. Samosprávy vynaložili nemalé peniaze, aby sa mohli uchádzať o tieto financie a takýto postup, ktorého sa dočkali, je absolútne nepriyatelný,“ myslí si starostka obce Gabriela Viazanková.

NAŠTRBENÁ DÔVERA

Pôdohospodárska platobná agentúra sice slúbila, že ešte v tomto programovom období výzvu opäť vyhlásia a žiadatelia, ktorí už pripravili svoje projekty, nebudú musieť opäťovne realizovať verejné obstarávania a vyhotovať nákladné dokumenty. Čím chce predísť ďalšiemu zvyšovaniu nákladov na strane žiadateľov. Mnohé obce však Programu rozvoja vidieka po týchto sklamaniach viac nedôverujú. „Po tejto skúsenosti je dôvera v korektný prístup výrazne naštrbená. Preto teraz neviem zhodnotiť, či sa naša obec Radatice v budúcnosti do Programu rozvoja vidieka ešte zapojí,“ konštatuje Gabriela Viazanková.

Podobné skúsenosti s Programom rozvoja vidieka majú aj v obci Rudník na Záhorí. „Naša obec sa do Programu rozvoja vidieka zapojila podaním projektu vo februári 2016. Jednalo sa o projekt rekonštrukcie miestnej komunikácie a vybudovania oddychovej zóny – mobiliáru, v hodnote cca 100 tisíc eur,“ hovorí starostka obce Monika Malcová. Nebol to prvý projekt, ktorý obec Rudník podala, realizácia

skorších projektov však prebehla bez problémov. „Prínos Programu rozvoja vidieka v minulosti hodnotí ako pozitívny. Obci sa v minulých rokoch, ešte za bývalého vedenia, podarilo zrealizovať projekt cyklotrasy a vybudovanie multifunkčného ihriska. V súčasnosti vidíme prínos iba jediný – poučenie, koľko peňazí, času a energie nás stalo podanie tohto projektu a nič z toho, pretože za tieto peniaze sme mohli mať v obci vybudované alebo zrekonštruované niečo reálne,“ spomína starostka obce Rudník v okrese Myjava a dodáva, že aj jej dôvera k Programu regionálneho rozvoja SR je do veľkej miery naštrbená. „Agentúra APA nebola schopná doteraz naše projekty vyhodnotiť... Je ľahké reagovať na nové výzvy, pretože tie projekty, ktoré by sme radi realizovali a potrebujeme riešiť, mali vo výzvach podmienku marginalizovaných komunit v obci a bohužiaľ, bohužiaľ iba pre túto situáciu, inak chvalabohu, takéto skupiny v Rudníku nemáme a nemohli by sme sa zapojiť. A skúsenosti, ktoré s realizovanými projektami máme, s podmienkami projektov počas päťročného monitorovacieho obdobia sú také, že nielen

naša obec ale i mnohé ďalšie radšej našetria finančné prostriedky z vlastných zdrojov, aby nemuseli riešiť eurofondy a ich náročné podmienky, ktoré sa navyše za pochodu neustále menia a snažia sa žiadateľov doslova „nachytiť na hruškách“ a dokázať im neoprávnenosť výdavkov. Viem, že sú i nepočtiví, ktorí sa chcú obohatiť alebo klamú, ale netreba to generalizovať. A ešte – niekedy je na prípravu projektov – tak, aby sme ich mali čas pripraviť seriózne a dôsledne, veľmi málo času. Je vyhlásená výzva a je nastavená tak, že je naozaj problém stihnuť všetko v termíne.“

VYUŽIJE SA MILIARD?

V auguste 2016 Pôdohospodárska platobná agentúra vyhlásila, že dôkladné prešetroenie žiadostí o financovanie nepotrívá dlhšie ako do konca roka. Žiaľ, mnohé projekty ostali ešte dnes nedoriešené. Až čas ukáže, koľko z nich sa napokon dočká skutočnej reálizácie, koľké zostanú len na papieri a ako sa využije viac ako miliarda eur, ktorá v rozpočte Programu rozvoja vidieka zostáva ešte tri roky.

Tamara Peterková

PUBLICISTIKA

Nákupy cez sviatky? Na Slovensku minulosť

Vianočné darčeky na poslednú chvíľu? Od prvého mája na Slovensku v sviatočný deň nenakúpime. Návrh koaličných poslancov už schválila vláda.

S myšlienkom zatvorenia obchodov a nákupných centier počas sviatkov a nediel ako prvá prišla Slovenská národná strana. „Už pred niekoľkými rokmi SNS navrhla novelu Zákonného zákona práce, ktorá by upravovala prácu v nedeľu a vo sviatky. Podľa SNS kampaň proti nedelnej práci nepoukazuje len na činnosť hypermarketov, ale aj na prácu v stavebnictve či v iných oblastiach, kde prevádzka počas siedmeho dňa v týždni nie je nevyhnutná,“ vyjadrila sa tlačová tajomníčka SNS Zuzana Kohútková.

Návrh opakovane podporili aj odborári. V parlamente sa však nikdy nestrelol s úspechom. „Konfederácia odborových zväzov sa spolu s členským Odborovým zväzom pracovníkov obchodu a cestovného ruchu už dlhodobo snaží o to, aby sviatky boli dňami pracovného pokoja aj pre zamestnancov obchodov.

Gro zamestnancov v maloobchode aj veľkoobchode sú ženy, ktoré majú rodiny a deti,“ komentovala hovorkyňa KOZ Martina Nemethová.

SOLIDARITA S PREDAVAČMI

Slovensko, za takmer tridsať rokov svojej existencie, úplne prebralo konzumnú kultúru. Nákupy už nie sú nevyhnutnosťou, ale zábavou, ba dokonca životným štýlom. Nákupné centrá sa zároveň stávajú centrami kultúrneho života a volného času. Pre mnohé rodiny je to ideálne miesto na výlet s deťmi. Introverti si krátia svoje chvíle obdivovaním výkladov, mladé páry pokladajú nákupné centrum za ideálne miesto na rande. Možno je to prirodzený obraz 21. storočia a nemali by sme proti tomu bojovať... Ale každý fenomén má svoje hranice.

UŽ PRVÉHO MÁJA

Po búrlivých diskusiách vláda návrh schválila a do praxe by

sa mal zaviesť už prvého mája. „Rozprávame sa len o tom, či si niekto myslí, že by dní malo byť pätinásť, šestnásť, alebo triadsať. A niekto si myslí, že osem. Toto je to, o čom je téma a je potrebné hľadať kompromis,“ komentoval vtedajšie rokovanie viceprezident Republikovej únie zamestnávateľov Ľuboš Sirota. Podľa novely na Slovensku ne-nakúpime na Nový rok, na Troch kráľov, na Veľký piatok, Veľkonočnú nedeľu a Veľkonočný pondelok doobeda. Ďalej prvého a ôsmeho mája, na Výročie Slovenského národného povstania, prvého a ani pätnásťteho septembra. Obchody by mali zostať zatvorené aj na Sviatok všetkých svätých, sedemnásťteho novembra a počas vianočných sviatkov tak, ako doteraz. Slovenskí obchodníci tak prídu o tržby z pätinásť a pol dňa v roku.

PROBLÉM MAJÚ REŤAZCE

Väčšina zamestnávateľov so zmenou legislatívy nema-

la zásadné problémy, výnimku boli niektoré obchodné reťazce, ako napríklad sieť Tesco. „Našim zamestnancom poskytujeme počas týchto dní atraktívne príplatky nad rámec zákona až do výšky sto percent. V týchto dňoch tiež dokážeme poskytnúť aj možnosť privyrobiť si pre študentov, prípadne iné kategórie zamestnancov, napríklad mamičky na materskej či rodičovskej dovolenke, ktorí nemôžu pracovať z objektívnych dôvodov v bežných pracovných dňoch. Napríklad z dôvodu starostlivosti o člena rodiny či školy. Opatrenie by tiež nebolo v prospech našich zákazníkov, mnohé sviatky či dni pracovného pokoja sú pre nich obľúbeným dňom nákupov. Napríklad prvy september, kedy si chcú nakúpiť pomôcky pre deti do školy, alebo sedemnásťty november, čo je pre Slovákov obľúbený nákupný deň, kedy už začínajú nakupovať vianočne darčeky.“

Tamara Peterková

Za evropské peníze se budou budovať další cyklostezky

Ministerstvo pro místní rozvoj vyhlásilo ďalší výzvu k predkládání projektů na výstavbu, rekonstrukci a modernizaci komunikací pro cyklisty. Jedná se o výzvu „Cyklodoprava II“, v rámci ktoré je možné podávať žiadosti o podporu z Integrovaného regionálneho operačného programu, specifického cíle 1.2 Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy. Podpora cyklodopravy náváže na uplynulou úspěšnou 18. výzvu IROP. Pro novou výzvu je připraveno 250 milionů korun z Evropského fondu pro regionální rozvoj a více než 14 milionů korun ze státního rozpočtu. Minimální výdaje na jeden projekt jsou stanoveny na dva miliony korun, maximální pak na 20 milionů korun.

Podpora je zamēřena na rekonstrukci, modernizaci a výstavbu komunikací pro cyklisty. Myšlený jsou především cyklostezky a stezky pro cyklisty a chodce se společným nebo oddeleným provozem. Z dotací se ale mohou

budovať i takzvaná liniová opatření pro cyklisty v hlavním dopravním prostoru pozemních komunikací, tedy cyklopruhy. Vzhledem k vyčerpání prostredků na projekty v aktivitě „Bezpečnost dopravy“, v jejím rámci s parametry výzvy, podporovanými aktivitami, způsobilými

výdaji, povinnými přílohami žádosti a rozdíly oproti předchozí výzvě 18. O dotaci si môžu žádat kraje, obce, dobrovolné svažky obcí a organizace zriadené nebo zakládané kraji, obcemi a dobrovolnými svažky obcí. Projekty musí byť hotové nejpozději 31. prosince 2020. Pro zájemce o dotaci uspořádalo ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s Centrem pro regionální rozvoj České republiky ve druhé polovině dubna seminář, kde je detailně seznámeno s parametry výzvy, podporovanými aktivitami, způsobilými

ty rekonstrukcí, modernizací a výstavby bezbariérových komunikací pro pěší, a to včetně souvisejících prvků zvyšujúcich bezpečnosť železniční, silniční, cyklistické a pěší dopravy. „Cyklodoprava“ byla druhou aktivitou. O dotace si môžu zažádat vedle žadateľu výše vyjmenovaných v případě výzvy č. 72 navíc také provozovateľ dráhy nebo drážní dopravy. Alokace výzvy č. 18 z Evropského fondu pro regionální rozvoj byla stanovena na více než 488 milionů korun a podíl státního rozpočtu na více než 86 milionů korun. Pro zcela enormní žájem musela být alokace prostředků o více než

583 miliony korun navýšena. Hranice maximálních výdajů na jeden projekt ční v případě 18. výzvy 30 milionů korun, minimální výdaje činily dva miliony korun. Realizace podpořených projektů musí být ukončena nejpozději 31. prosince 2018. „Zejména cyklodoprava musí být bezpečnejší, než je tomu dnes. My pomůžeme s financováním prvků, které k větší bezpečnosti přispějí. Důležitá je především vzájemná ohleduplnost až již řidičů, chodců či cyklistů,“ uvedla v době vyhlášení výzvy č. 18 ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová. Jana Bartošová

Zájem o dotace pro venkov pokračuje

(pokračování ze strany 1)

Možnost získání dotace si většina z nich i přes některé problémy s náročnou byrokrací pochvaluje. „Důkazem, že byl program úspěšný a dobře nastavený, je, že oni sami ze svých zdrojů přidali na modernizaci dalších dvacet miliard,“ dodává Marian Jurečka.

S řadou svých záměrů uspěly i místní akční skupiny nebo obce, které s pomocí evropských peněz renovaly staré budovy nebo stavěly čistírny odpadních vod. Příkladu takových projektů jsou stovky. Samo ministerstvo se chlubí například víceúčelovým sálem v Rěpici s dotačí převyšující devět milionů korun, stavbou kanalizace v obci Kosičky v Královéhradeckém kraji za bezmála 25 milionů korun, multifunkčním objektem v obci Velká Chyška na Vysočině nebo rekonstrukcí mateřské školky v Libňatově. „Už od roku 2006 probíhaly na školce některé úpravy. Poté, co jsme se dozvěděli o možnosti získání dotace, jsme tři tyto akce sloučili a uskutečnili je najednou. S prací a s výsledkem jsme spokojeni,“ hodnotí průběh rekonstrukce starosta Libňatova Jaroslav Tomeš. A ani u obecních iniciativ výčet podpořených projektů zdaleka nekončí. Z programu šly dotace také na výstavbu více než 150 bioplynových stanic a finance získaly i akce zaměřené na podporu cestovního ruchu na venkově. Vznikla tak celá řada agroturistických penzionů a farem či naučných stezek – třeba ta z Vrbna do Zelčína nebo další v okolí zámku Rochlov. Ostatně i podpora památek se čas od času dostala na seznam schválených projektů. Za vše mluví projekt Kuksu zaměřený na záchranu drobné architektury za čtyři miliony korun.

Na druhou stranu občas se najde i selhání. Třeba pension Retro v Po-

mezí nad Ohří, který z PRV dostal milion korun na rekonstrukci za účelem podpory cestovního ruchu,

se loni ukázal být nevěstincem a jeho zřizovatelé museli dotaci vrátit.

ZPOZDĚNÝ START

Problémy našel v souvislosti s PRV i Nejvyšší kontrolní úřad.

V minulých letech šlo z PRV na český venkov zhruba 100 miliard korun.

zdroj: Jan Kameniček, Wikimedia Commons

Ten v březnu tohoto roku oznámil, že ministerstvo nedostatečně vyhodnotilo přínos projektů podpořených v rámci tzv. iniciativy LEADER. O akcích realizovaných místními akčními skupinami celkem za čtyři miliardy korun prý víme jen velmi málo. „Cíle místních akčních skupin často nebyly konkrétní, měřitelné ani reálné. Některé z nich nebyly naplněny, a jiné byly naopak překročeny až o stovky percent. Místní akční skupiny také chyběly v hodnocení projektů,“ oznamila mluvčí NKÚ Jana Gabrielová. Podle ní se navíc situace nezlepšila ani v současném programovém období. „Místní akční skupiny již sice prošly standardizací, ta ale byla jen formální a ke zlepšení práce místních akčních skupin nepomohla,“ uvedla Gabrielová. A to není jediný problém, který doprovázel start dotačních programů pro léta 2014 – 2020. Očekávání nového a lepšího začátku už záhy zhatily spory mezi českou stranou a Evropskou komisí, která nakonec připravené programy schválila s poměrně velkým zpožděním. Nakonec se ale všechny dotační tituly podařilo úspěšně spustit. Konkrétně v Programu rozvoje venkova je pro toto období připraveno zhruba 97 miliard korun, z toho celkem 34 miliardy jdou z českého rozpočtu.

I tentokrát je zprostředkovatelem programu mezi žadate-

li a ministerstvem zemědělství Státní fond rozvoje venkova. Oproti minulým letům má však současný program o něco užší zaměření. Téměř 60 procent prostředků v něm půjde na ochranu životního prostředí, přes 20 procent na zvyšování konkurenčních schopností podniků, 11 procent na zpracovávání zemědělských produktů a zlepšování podmínek pro chov zvířat a 7,2 procenta rozpočtu na hospodářský rozvoj venkovských oblastí.

BĚŽÍ ČTVRTÉ KOLO VÝZEV

Zájem o dotace z Programu rozvoje venkova je i tentokrát obrovský. Snad při každé výzvě žádosti výrazně překračují alokanou finanční částku. Přesto je kvůli zpožděnému schválení a spuštění všech programů čerpání v podstatě na začátku. Údaje z konce loňského roku hovoří o tom, že bylo vyčerpáno něco přes 17 procent ze zmíněných 96 miliard, které má program k dispozici. Dalších 25 procent by ale mělo být vyčerpáno velmi rychle a celkově se rozdělování dotací a jejich proplácení postupně zrychluje. Před několika týdny začalo další v pořadí již čtvrté kolo výzvy z programu v loňském roce 2,5 miliardy korun, ke kterým letos ministr Marian Jurečka mimořádně přidal dalších 500 milionů. Argumentoval přitom tím, že se sešlo velké množství velmi dobrých projektů, které si zaslouží podporu. Jenže malí podnikatelé v zemědělství si stěžují, že ve skutečnosti ministr tímto způsobem přihlásil stovky milionů velkým firmám. Dotace na velkochyby totiž dostanou mimojiné i dvě společnosti spadající pod Agrofert nebo společnost současného prezidenta Agrární komory Zdeňka Janečka.

Filip Appl

robý v celé vertikále českého zemědělství. Zvířata jsou základem správné péče o půdu, přináší zhodnocení rostlinné produkce, nabízí a drží zaměstnanost a samozřejmě jsou základem zpracování a výroby potravin. Ty tam jsou prohlášení, že potraviny si můžeme levně dovézt a že zemědělství vlastně nepotrebujeme. Rok od roku je výroba potravin stále významnější a strategičtější a všechny vyspělé státy a jejich vlády si své zemědělce v maxi-

ekosystémy závislé na zemědělství, zvýšit konkurenční schopnost a inovovat zemědělské produkty, podpořit vstup mladých lidí do zemědělství nebo zlepšit krajinnou infrastrukturu. Na venkově má větš k vytváření nových pracovních míst a vyššímu hospodářskému rozvoji. Finální znění základního programového dokumentu Programu rozvoje venkova ČR na období 2014–2020 schválila Evropská komise 26. května 2015. Mezi jeho šest priorit patří například předávání znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a na vši podpora sociálního začleňování, snižování chudo-

mání možné míře hýčkají, vědomy si, že bez potravin a zdrojů vody nemůže žádná společnost fungovat a přežít.

S tím úzce souvisí i přirozená péče o půdu, která udržuje krajinnu živou a plodnou. Tím pečujeme nejenom o konkrétní hon a katastr, ale i o životní prostředí a jeho prvky, eliminujeme erozi, účinně vážeme vodu a s mnoha dalšími efekty pro celý venkov i naši společnost. V tomto směru budeme obhajovat i priority pro

nastavení Společné zemědělské politiky po roce 2020.

Zdeňek Janeček,
prezident Agrární komory ČR

silnější, a proto se lépe prosazují a hájí zájmy našich občanů. Používáme přitom zdravý rozum a skutečnou znalost potřeb území. Máme zájem a je naši srdeční záležitostí nejen venkov co nejvíce rozvíjet při zachování potřebných služeb a přitom respektovat tradice a posilovat národní hrdost.

František Lukl,
předseda Svazu měst a obcí ČR
a starosta Kyjova

EVROPSKÉ HORIZONTY ZDEŇKA VELÍŠKA

Francie rozhoduje o své i evropské budoucnosti

Od vyhlášení výsledků prvního kola francouzských prezidentských voleb do data, ke kterému vycházejí Evropské noviny, uplynulo dost času na to, aby každý, kdo se zajímá o evropské dění, slyšel už mnohokrát, že výsledky prvního kola této voleb dávají větší naději těm, kteří záleží na soudržnosti evropské struktury, na zachování Schengenu a eurozóny, než těm, kteří by si přáli, aby se po brexitu Evropa dál drolila a vracela pomalu do dob, kdy Evropská unie teprve dostávala v Maastrichtu své jméno, tedy na začátek devadesátých let minulého století. A to je právě evropská vize Marine Le Penové. Stojí zato to připomenout z jejího programu slab, že hned po zvolení a po červnových volbách do parlamentu vypíše referendum o francouzské ústavě. Chce v ní zakotvit národní pojednání francouzské společnosti (což lépe pochopíme pod heslem Francie Francouzů), radikálně omezení legální imigrace, zákaz sdružování obyvatel podle etnického či národnostního původu. Chce zároveň ihned odjet do Bruselu a vyjednat tam pro Francii podmínky pro její setrvání v EU: Chce EU donutit uznat právo Francie na vlastní měnu, na vlastní pevné hranice – tedy zrušení platnosti Schengenu pro Francii – na nadřazenost francouzské legislativy nad evropskou..., prostě má požadavky neslučitelné s dnešním pojetím a fungováním Evropské unie. Také chce vystoupit z NATO a uplatňovat vlastní, čistě francouzskou obrannou politiku. Když se s Evropskou unii v Bruselu nedohodne, uspořádá Le Penová ve Francii referendum o setrvání země v Unii a – zvítězí-li v něm její pojednání francouzské budoucnosti – má v plánu napodobit brexit, čili vyvést Francii z Unie.

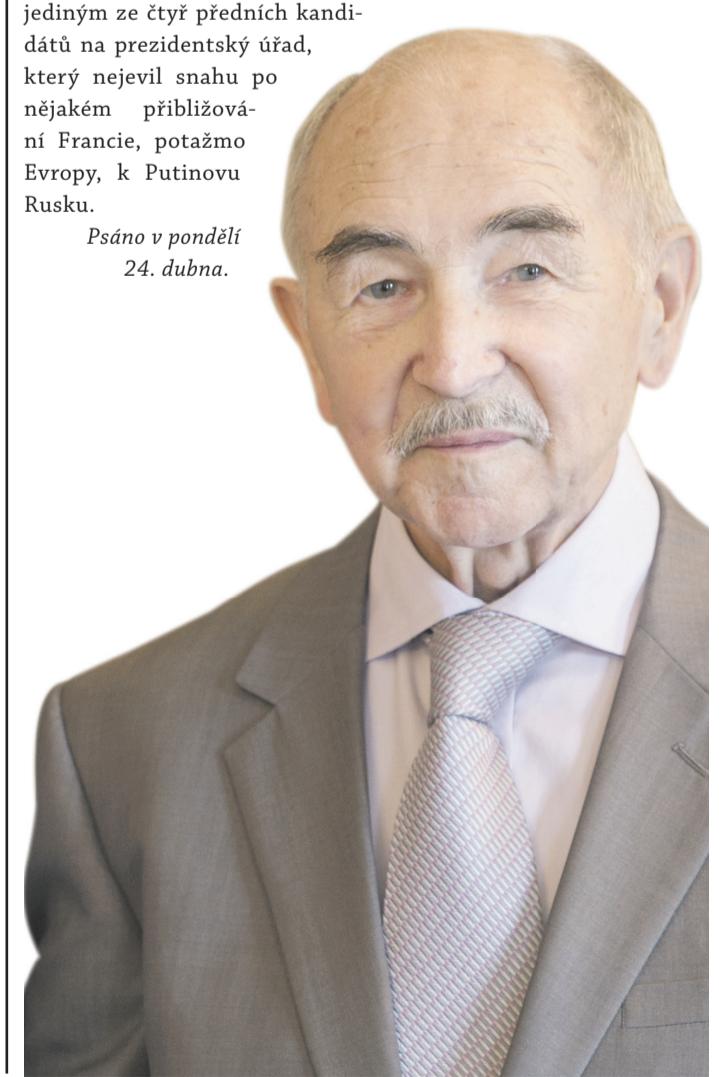
Do druhého kola postupuje Le Penová se ztrátou dvou procent na Emmanuela Macrona. Není to ztráta zanedbatelná, ale v druhém kole si svého favorita bude vybírat spousta zhrzených voličů Fillona, z pravého křídla politické scény, a Hamona ze socialistické levice, a dalších kandidátů různých profilů vyřazených v prvním kole. Jádrem debaty před druhým kolem bude tedy pro všechny zastánce pokračování demokratického systému ve Francii – ale i v Evropě – otázka, kolik právě této Francouzů strhne na svou stranu stále ještě dost neprůhledný Macron. Anebo Macron, který i do druhého kola nastoupil se svými plány na zásadní změnu dosavadního politického systému Francie, i když dosud neupřesnil jak a v čem. Dosavadní systém už sice změnilo první kolo – odsunulo konvenční strany možná na dlouho na vedlejší kolej a s nimi ten tolíkrt v kampani citovaný a odsuzovaný „systém“.

Sám Macron se prohlásil za antisystémového politika těsně před prvním kolem. Nicméně se stal mužem, na kterého hodlájí vsadit v zájmu Francie poražení Fillona a Hamona. Nelze v této souvislosti nezmínit, že Jean-Luc Mélenchon sice sám trvá na svých radikálních ultralevých zásadách, na nichž vybudoval zcela nedávno, a právě pro účely této voleb, krajně levé hnutí Nepokořená Francie, ale nechává teď na odpovědnosti svých zklamných voličů, komu dají hlas. Sám ho nedá nikomu.

Macron je tedy v současné politické Francii, tak jak její podobu narýsovalo první kolo, jedinou nadějí na zachování proevropské a demokratické Francie. Lídři EU už mu vyjadřují podporu, i když u něho nemohou počítat s tím, že vrátí Francii do vůdčího tandemu s Německem Angely Merkelové. Ta rozhodně nebude bezvýhradně na jeho straně, až začne prosazovat svou „záasadní přestavbu EU“. Na jedno bych se ale u Macrona spolehl. Bude tu přestavbu prosazovat demokratickými metodami. Patrně tak nakonec nedospěje k totálnímu naplnění své vize přebudované evropské struktury. Už proto, že ji jako takovou považuje za základní předpoklad jak pro demokratický vývoj ve Francii, tak pro zajištění bezpečnosti a další stability v Evropě. Nechce Evropskou unii rozpletat. Nelze pominout ani to, že Macron byl

jediným ze čtyř předních kandidátů na prezidentský úřad, který nejevil snahu po nějakém přiblížování Francie, potažmo Evropy, k Putinovu Rusku.

*Psáno v pondělí
24. dubna.*

Španielom hrozia sankcie, tentoraz kvôli prístavom

Španieli meškajú s liberalizáciou prístavných služieb, takže Madrid sa pokute nevyhne. Jeho snahou je, aby preplatil čo najmenej.

Brusel rozširuje návrhy na otvorené postupy na výber poskytovateľov služieb v európskych prístavoch. Komisia zavádzá pravidlá, ktoré majú predísť možnému zneužitiu cien pre vásdkovateľmi s výhradnými právami. Pre zabezpečenie konkurenčného prostredia v oblasti prístavných služieb a zavedenia silnejšieho konkurenčného tlaku v kritických prístavoch, budú prevásdkovatelia nútene poskytovať spoľahlivejšie služby. Táto

požiadavka bola jednou z priorit pri schválení Aktu o jednotnom trhu. Návrh o prístavoch ako všeobecnú zásadu uplatňuje slobodu poskytovať služby bez diskriminácie. Odvetvie prístavov tak zosúlaďuje s ostatnými druhami dopravy, ako aj s fungovaním vnútorného trhu.

VÝZNAM PRÍSTAVOV RASTIE

Podľa údajov Bruselu až štvrtinu nákladov v nákladnej námornej

doprave pripadá na manipuláciu s nákladom v prístavoch. Európska komisia presadzuje liberalizáciu s cieľom zvýšiť konkurenčiu. Od roku 2002 pracuje na postupnom zlberalizovaní všetkých doplnkových služieb. Rovnakú službu v jednom prístave má právo vykonávať čo najväčší počet konkurenčných firiem. Pálčivým problémom Španielov zostávajú nakladacie spoločnosti. 24. marec Komisia stanovila ako hraničný termín aplikovania reformy. Po tomto dátume má krajina zaplatiť 134 tisíc eur za každý deň omeškania a celková sankcia môže porásť na 21 milión eur z dôvodu nesplnenia európskej direktív regulujúcej prístavný sektor z roku 2014. Smernica otvára možnosť vlastnej manipulácie s nákladom, ktorá dáva používateľom prístavu právo najať si za účelom vyloženia alebo naloženia nákladu vlastný personál aj techniku. Pre prístavných zamestnancov to znamená výrazne

ilustračné foto: autorka

straty pracovných miest. Odborári sú proti, pretože liberalizácia znamená nahradí aktuálnych 6 200 pracovníkov v 46 španielskych prístavoch novými za-

mestnancami s nevýhodnejšími pracovnými zmluvami. Na Španielov uvalil Brusel sankcie za nedodržanie dohody o voľnom pohybe a voľnej konkurencii v prístavoch.

Prístup k nakladacím službám zo stava limitovaný a kontrolovaný akcionármi Správovskej spoločnosti prístavných nakladacích firiem.

Dana Miháliková

Litva zhodnotila prínos ESF

Vilnius oceňuje investície z Európskeho sociálneho fondu. Podľa litovského ministerstva financí sú výrazným stimulom pre domácu ekonomiku.

Dosiahnuté výsledky boli zhodnotené na zasadnutí dozornej rady pri priležitosti 60. výročia založenia Európskeho sociálneho fondu. Cieľom je zvýšenie kvality života Európanov a prostriedky Litva touto cestou čerpá od roku 2004. Vďaka investíciam krajina dokázala vytvoriť dlhodobé pracovné miesta, zlepšiť pracovné podmienky a zabojať proti sociálnej izolácii zraniteľných skupín občanov. V rámci programov financovaných z Európskeho sociálneho fondu našli prácu tisíce Litovčanov, vyše pol milióna ľudí získalo kvalifikáciu a okolo 400 tisíc žiakov, študentov, pedagógov a vedeckých pracov-

níkov sa zúčastnilo na rozvojových projektoch. Do investičných projektov fondu bolo zapojených vyše milióna Litovčanov, z toho 300 tisíc dlhodobo nezamestnaných. Programy umožnili rehabilitáciu troma tisícom ľudí s rôznymi stupňami zdravotného postihnutia, rovnaký počet osôb využilo možnosť sociálnej rehabilitácie a vyše polovica z nich si našla zamestnanie. Cez projekty venované počítačovej gramotnosti navštěvovalo kurzy 60 tisíc občanov.

CIELE DO BUDÚCOSTI

Na zasadnutí dozornej rady boli predstavené vybrané programy,

ktoré budú finančované do roku 2020. V pláne je realizácia veľkých projektov venovaných využitiu biopaliva na výrobu tepelnej energie, rozvoju vzdelávacieho systému, rekonštrukcií budov mestských úradov, zlepšeniu prístupu ku zdravotným službám, využitiu vedeckého a výskumného potenciálu. Podľa posledných údajov suma za realizované projekty zatial dosahuje 1,9 miliardy eur, čo je 27 percent z celkovo pridelencov eurofondov. Firmám bolo za realizovanie prác doposiaľ vyplatených zhruba 900 miliónov eur.

SOCIÁLNA SFÉRA

Vo februárovej správe Komisia smerovanie litovskej ekonomiky hodnotí pozitívne. Na celko-

vý obraz však vrhajú tieň sociálne ukazovatele, presnejšie úroveň chudoby. Tá krajina radí na piatie najhoršie miesto medzi členskými štátmi. Rozdiel v príjme medzi dvadsiatimi percentami biednych obyvateľov a bohatej vrstvy je sedem a pol násobný, rozdiely sú najviditeľnejšie na vidieku. K zraniteľným skupinám obyvateľstva tradične patria penzisti. Priemerný litovský dôchodok dnes predstavuje 255 eur. V roku 2011 vláda rozhodla o postupnom posúvaní veku odchodu do dôchodku pre mužov i ženy na 65 rokov, proces má byť zavŕšený do konca roka 2026. Podľa údajov Eurostatu 29 percent Litovčanov žije za hranicou chudoby a väčšinu z nich predstavujú práve penzisti a nezamestnaní, prežívajúci zo sociálnych dávok. V krajinе fun-

FEAD má na 2014-2020 schválených 3,8 mld. eur

Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby bol založený v marci 2014. Podporuje členské krajiny pri poskytovaní materiálnej pomoci, ktorá je spojená s opatreniami sociálneho začlenenia, napríklad poradenstvom a podporou zameranou na pomoc ľuďom v snahe vymaniť sa z chudoby. O typ pomoci, ako je poskytnutie potravín a základnej materiálnej pomoci, rozhodujú krajiny v závislosti od svojej ekonomickej situácie. Na obdobie 2014-2020 bolo pre fond schválených 3,8 miliardy eur. Okrem toho každá krajina by mala prispieť najmenej 15 percentami z pridelenej sumy v rámci spolufinancovania národných programov.

guje distribúcia potravinových balíčkov z Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby. Nárok naň majú osameli ľudia a rodiny, ktorých príjem na člena neprevyšuje 153 eura mesačne. Na pomoc odkázaní Litovčania si v balíku nájdú krúpy, múku, cukor, cestoviny, najnovšie tiež mäsové konzervy a sterilizovanú zeleninovú polievku. Podľa Európskej agentúry sociálneho fondu obsah balíkov odporučili výživo-ví odborníci. V rokoch 2016-2017 na nákup potravín pre ľudí v nôdzi Vilnius vydelil vyše 15 miliónov eur. Problémom je tiež ubytok ľudí v produktívnom veku a rast výdavkov na sociálny systém. Za východisko ekonómovia po-kladajú zvyšovanie produktivity práce, kvality vzdelania a stimulačiu ekonomiky cestou investícii.

Dana Miháliková

Bezpečnejší Evropa se zpřísněnou kontrolou střelných zbraní. Alespoň podle EU

V březnu plenární zasedání Evropského parlamentu schválilo návrh revize smernice Rady č. 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní (smernice o střelných zbraních). Přijetí návrhu je výsledkem snahy Evropské unie účinně a přiměřeně reagovat na komplexní bezpečnostní hrozby a posilit tak v tomto směru ochranu občanů EU. Smernice se ale již v čase jejího přijímání Evropským parlamentem stala terčem kritiky.

Návrh změny smernice o střelných zbraních představila Evropská komise ako odpověď na teroristické útoky v Paříži v listopadu 2015. Potřeba přijetí legislativního rámce byla rovněž zdůrazněna v několika Zprávách o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní Unii, které Evropská komise vydala v následujícím roce. Účelem regulace střelných zbraní na evropské úrovni bylo zejména zvýšení intenzity boje proti terorismu, jeho celounijní kriminalizace a boj proti organizované trestné činnosti. Jinými slovy budování bezpečné Evropy, která bude odolná vůči takovýmto hrozbám.

Návrh smernice, který byl představen Evropskou komisi, byl ale skutečně přísný. Důvodem měla být skutečnost, že po vyšetrování listopadových útoků se ukázalo, že teroristé při nich použili poloau-

tomatické zbraně, které byly před tím deaktivovány, tj. zbraně, které byly kdysi drženy legálně. Na základě tohoto zjištění Evropská komise do svého návrhu vnesla zákaz nabývání a držení poloautomatických zbraní včetně těch, které byly až následně upraveny pro poloautomatické použití. Tyto zbraně tak byly podle návrhu přesunuty do tzv. kategorie A, což v praxi znamenalo přesun poloautomatických zbraní do skupiny, ve které mají zastoupení zejména automatické a nejnebezpečnější vojenské zbraně. Přístup civilního obyvatelstva k poloautomatickým zbraním se tímto ustanovením měl v budoucnu v podstatě znemožnit.

Poté, co se návrh Evropské komise dostal na půdu Evropského parlamentu, byl pozměňovacími návrhy europoslanců o něco „zmírněn“. Poloautomatické zbraně byly vyňaty z kategorie A, avšak pouze částečně. Takovýto „způsob boje proti terorismu“ ze strany Evropské unie výrazně kritizovala především Česká

republika, a to jak v průběhu přijímání smernice, tak i v době po jejím schválení Evropským parlamentem. Klíčové prvky obou návrhů označila za věcně nevhodné a v některých případech za značně nepřiměřené, a to zejména s poukazem na nadbytečné zákazy některých poloautomatických zbraní. Rovněž poukázala na skutečnost, že tzv. grandfathering clause povede k diskriminační situaci, kdy stávající vlastníci poloautomatických zbraní budou tyto zbraně vlastnit legálně, zatímco v případě, že získejte zbrojný průkaz po účinnosti revize smernice o střelných zbraních, tyto zbraně nebudeš moci vlastnit. V této souvislosti byly ze strany České republiky rovněž vneseny námitky, že toto ustanovení usnadní přechod nově zakázaných zbraní do nelegální sféry a zvýší tak motivaci veřejnosti postupovat tímto způsobem.

POD TLAKEM EMOCÍ?

Revize smernice o střelných zbraních byla ale i po výrazném odporu nakonec po více než dvouleté intenzívni činnosti Evropské unie přijata. Účelem přijetí této změny bylo bez-

pochyby poslat bezpečnost Evropě a lépe tak reagovat na současné bezpečnostní hrozby. Nelze rovněž tvrdit, že přijetí takovéto smernice nemá žádný význam a Evropská unie se měla zaměřit jen přímo na boj proti terorismu, resp. na obchod s nelegálními zbraněmi. Nicméně argument, že se bezpečnost občanů EU nezvýší omezením užívání legálně držených zbraní, je ale namístě. Smernice o střelných zbraních tak nedokázala přinést rovnováhu mezi zajištěním bezpečnosti a osobní svobody občanů EU. Návrh Evropské komise působil spíše jako psaný pod tlakem emocí namísto toho, aby se soustředil výhradně na zpřísnění právní regulace deaktivova-

ilustračné foto: pixabay.com

Eva Bistárová

Zájem o peníze pro IZS byl obrovský

Složky Integrovaného záchranného systému (IZS) se díky evropským dotacím mohou těšit na nové vybavení. Ministerstvo dokončilo proces hodnocení projektů v rámci výzvy „Technika pro integrovaný záchranný systém“, do které v polovině loňského roku ukončilo příjem žádostí.

Výzva byla zaměřena na posílení vybavení základních složek integrovaného záchranného systému specializovanou technikou a dalšími prostředky, které pomohou záchranařům například při řešení situací spojených s extrémními projevy počasí, at už je to odstraňování důsledků nadprůměrných sněhových srážek a masivních nárazů, orkánů a větrných smrští, nebo naopak při odstraňování důsledků extrémního sucha. Opomenuta ale nebyla ani technika, které je potřeba k odstraňování havárií spojených s únikem nebezpečných látek. Oprávněnými žadateli v této výzvě byly ministerstvo vnitra –

generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, hasičské záchranné sbory krajů, Záchranný útvar HZS ČR, obce, které zřizují jednotky požární ochrany – jednotky sboru dobrovolných hasičů kategorie II a III, ministerstvo vnitra - Policejní prezidium ČR, krajská ředitelství Policie ČR, státní organizace, které zřizují jednotku hasičského záchranného sboru podniku s územní působností a kraje, jako zřizovatelé zdravotnické záchranné služby krajů. Hlavního města Prahy se tato výzva netýkala.

Alokace této výzvy z Evropského fondu pro regionální rozvoj činí přibližně 1,52 miliardy korun, podíl státního rozpočtu bude maximálně 268,6 milionu korun. Minimální výše celkových způsobilých výdajů u projektu činí jeden milion korun. Projekty musí být dokončeny nejpozději na konci roku 2019.

ENORMNÍ ZÁJEM MĚST A OBCÍ

Především ze strany měst a obcí byl o dotace na nové vybave-

ní pro základní složky Integrovaného záchranného systému obrovský zájem, alokaci výzvy překročil více než dvojnásobně. Ministerstvo proto v průběhu podávání žádostí přistoupilo k některým opatřením. Přijímání žádostí ukončilo dříve, než se původně předpokládalo. Místo prosince 2017 vypršela lhůta pro podávání žádostí už v polovině loňského roku. Došlo ale také k navýšení alokace, původně měla být o více než 31 milion nižší. Mezi žadatele převažovaly především menší města a obce. Najdeme mezi nimi například Protivín, Horní Planou, Hartmanice, Nepomuk nebo Žinkovy. Žádost si ale podal například i Zlínský kraj.

V současné době ministerstvo pro místní rozvoj již dokončilo proces hodnocení projektů. V rámci výzvy bylo schváleno k financování 166 projektů, přičemž dalších sedm je zařazeno na seznam náhradních projektů. Ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová k podpoře složek Integrovaného záchranného systému řekla: „Bez kvalitního vybavení a moderních stanic si práci těchto profesionálů nedovedu vůbec představit. Jejich služby jsou pro všechny naše občany zcela nenahraditelné, a

proto jsem ráda, že můžeme přispět k lepším podmírkám.“

PROSTŘEDKY I PRO STANICE

Stejně obrovský zájem vzbudila i možnost zažádat o podporu na zajištění adekvátní odolnosti stanic složek Integrovaného záchranného systému, kde ministerstvo pro místní rozvoj právě ukončilo příjem žádostí. 36. výzva IROP „Stanice integrovaného záchranného systému“ je zaměřena na podporu na zajištění adekvátní odolnosti stanic základních složek IZS tak, aby mohly plnit své úkoly při mimořádných událostech a byly zajištěny podmínky pro rychlý výjezd s důrazem na přizpůsobení se změnám klimatu a novým rizikům. Ve výzvě bylo předloženo 151 žádostí o podporu v celkovém objemu požadovaných finančních prostředků 2,96 miliardy korun z evropských fondů. Objem předložených žádostí tak opět přesáhl alokaci výzvy, a to o více než 1,2 miliardy korun. Žadatelům, jejichž projekty splní podmínky dané výzvou, bude podpora vzhledem k průběžnému charakteru výzvy poskytována v pořadí, v jakém podali svou žádost.

Jana Bartošová

ilustrační foto: pixabay.com

Portugalsko bojuje proti tuku a cukru

Portugalci pokračují v boji proti nadmernej konzumácii tukov a cukru. Dôkazom je nová daň, aj znižovanie gramáže sáčkového cukru do kávy.

Portugalsko sužuje nadváha. Aj napriek tomu, že podľa oficiálnych údajov ňou trpí len o pol percenta viac obyvateľov, ako je európsky priemer, vláda pristúpila k opatreniam, aby aspoň čiastočne obmedzila spotrebu nezdravých potravín. Začiatkom roka zaviedla daň na nápoje s vysokým obsahom cukru. Hlavný výrobca v krajine sa spočiatku vyhral

má byť umiestnená na viditeľnom mieste na úkor nealko nápojov.

MILOVNÍCI CUKRU

Odboj proti nezdravým potravám Portugali rozprávali aj vo verejných stravovacích zariadeniach. Z iniciatív ekologickej strany PAN poslanci schválili, aby v ponuke každej jedálne figurovalo vegetariánske menu. Od mája majú byť iniciatíve pripojené i nemocnice a školy, ako aj ďalšie štátne zariadenie vrátane divadiel, azylových domov a väzníc. Predstava, že vegetariánsky trend sa v krajine zakorení, vyžaduje značnú dávkou fantázie najmä pri letmom pohľade do nákupného vozíka bežného Portugalcu. Napriek tomu sa južania aktívne zamýšľajú nad nezdravými stravovacími návykmi, ktorých obeťou sú najmä deti. Portugalská štátна televízia na svojom druhom kanále tejto téme pravidelne venuje analytické relá-

cie a poukazuje na chyby, ktorých sa rodičia dopúšťajú pri formovaní stravovacích návykov. Detská obezita je na vzostupe a Portugalsko sa zaradilo ku krajinám, ktoré vitanú európske iniciatívy nasmerované na potlačenie tejto pandémie. Z detskeho vysielacieho času boli vyradené reklamy na určité druhy potravín. K tomuto rozhodnutiu politikov primála skutočnosť, že 30 percent portugalských detí má nadváhu a 20 percent trpí obezitou, čo Portugalsko radí ku kritickým krajinám v rámci EÚ. Zákon bol prijatý koncom roka 2014, aby zabránil rýchly nárast detskej obezity počas najkritickejšieho obdobia ekonomickej krízy. Reklamu na nezdravé potraviny rozpútanú v školských zariadeniach pokutuje sumou až do výšky 45 tisíc eur. Podobne ako v ďalších krajinách, nárast detskej obezity je spojený s ekonomickou situáciou rodín a vzdelenostnou úrovňou rodičov. Združeniu rodičov

Portugalská vláda bojuje proti obezite, obmedzuje spotrebu nezdravých potravín.

foto: autorka

priek doteraz vynaloženému úsiliu Portugalsko zostáva jednou z krajín, ktorej obyvatelia konzumujú najviac cukru ročne.

Dana Miháliková

Evropské peníze pomohou budovat učebny i bezbariérové vchody škol

Mimořádný je zájem o dotace ve dvou výzvách IROP na podporu projektů infrastruktury základních škol. Ministerstvo v nich ukončilo příjem žádostí, kterých se sešlo tolik, že alokaci výzv překročily čtyřnásobně, respektive pětinásobně.

pojení k internetu či nakupovat potřebné kompenzační pomůcky. Všechny projektové záměry předložené v rámci této výzvy musely být v souladu s Místním akčním plánem vzdělávání (MAP) a záměry musely být uvedeny v seznamu projektových záměrů pro investiční intervence IROP v příslušném plánu. Pro žadatele je připraveno 550 milionů korun z Evropského fondu pro regionální rozvoj, národní spolufinancování činí téměř 100 milionů korun. Minimální výše celkových způsobilých výdajů na jeden projekt byla stanovena na jeden milion korun a maximální výše pak na 99 milionů. Ve výzvě č. 46 byly předloženy

183 projekty ve finančním objemu 2,2 miliardy korun. Objem předložených žádostí přesáhl alokaci výzvy o více než 1,6 miliardy, jedná se tedy o téměř čtyřnásobný převís alokace výzvy.

POMOC DO VYLOUČENÝCH LOKALIT

Současně s výzvou č. 46 byla za stejných podmínek vyhlášena i výzva č. 47 „Infrastruktura základních škol (SVL)“. Stejně jako předchozí výzva je i tato zaměřena zejména na stavby a stavební práce spojené s výstavbou a modernizací infrastruktury základních škol. Ve správních obcích s rozšířenou působností, kde se

nacházejí sociálně vyloučené lokality (SVL), je také možné realizovat projekty na rozšířování kapacit kmenových učeben. Pro žadatele je připraveno 1,28 miliardy z Evropského fondu pro regionální rozvoj, národní spolufinancování představuje v tomto případě 225 milionů korun. Minimální a maximální výše výdajů je shodná s předchozí výzvou. Ve výzvě č. 47 bylo předloženo 655 projektů ve finančním objemu téměř 7,3 miliardy korun, jedná se tedy o více než pětinásobný převís alokace výzvy. Objem žádostí tak přesáhl alokaci výzvy o více než 6 miliard. Vzhledem k velkému množství projektů se předpokládá i delší

Jana Bartošová

www.pardubice-racecourse.cz

Přehled akcí v sezóně 2017

Březen - Duben	Hobby parkurové závody
25. března	Auto-moto burza
14. - 16. dubna	Jarní všeobecnost - kvalifikace Zlatá podkova
22. dubna	AGROFERT Run
22. - 23. dubna	KMK ve všeobecnosti - kvalifikace
30. dubna	Parkurové závody
8. května	Zahajovací dostihový den
20. května	BARTH DAY
27. května	I. kvalifikace na 127. Velkou pardubickou s Českou pojišťovnou + PONY GAMES
3. června	Dětský super den
10. června	Zlatý pohár Predsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR
17. - 18. června	BOSCH Fresh Festival 2017
24. června	II. kvalifikace na 127. Velkou pardubickou s Českou pojišťovnou + ProRodeo Tour 2017
8. - 9. července	Závody sprážení - kvalifikace Zlatá podkova - Cena hejtmana Pardubického kraje
15. července	Léto Fest
20. - 23. července	MČR ve všeobecnosti
29. července	Letní dostihový den
31. července	Sportiáda
5. - 6. srpna	MČR haflingu v sedlových disciplínách a Šampionát koní plemene hafling
12. srpna	Friends Fest
19. srpna	III. kvalifikace na 127. Velkou pardubickou s Českou pojišťovnou
1. - 3. září	Výstava Koně v akci
9. září	IV. kvalifikace na 127. Velkou pardubickou s Českou pojišťovnou - Evropský den koní
15. - 17. září	MČR sprážení
7. října	Překážkové dostihy
8. října	127. Velká pardubická s Českou pojišťovnou
14. října	Atletický kros
21. října	Závěrečný dostihový den
27. - 29. října	Rozlučková všeobecnost
4. listopadu	Run Tour 2017
11. listopadu	Hubertova jízda Městské policie

* Změny vyhrazeny

S nezvykle náročnou zimou si krajští silničáři poradili

Letošní zima byla nejnáročnější za poslední čtyři roky. Alespoň tak to vyplývá ze statistik Správy a údržby silnic Pardubického kraje. Zimní období je definováno měsíci listopad až březen následujícího roku a právě leden 2017 byl v tomto čase nejnáročnější. Technika najezdila a ošetřila na 186 tisíc kilometrů, což je čtyřnásobek oproti stejnemu období v loňském roce. Finanční náklady vzrostly na jeden a půl násobek předchozích dvou let a dosáhly částky téměř 50 milionů korun.

Správa a údržba silnic Pardubického kraje udržuje silnice II. a III. třídy ve vlastnictví svého zřizovatele, tedy Pardubického kraje. Stará se o silniční síť v rozsahu více než 3 a půl tisíce kilometrů. V tomto množství je zahrnutá i zimní údržba silnic I. třídy v našem kraji, kterou správa silnic dělá pro ministerstvo dopravy. Jen 132 kilometry z nich

Kompletní služby v oblasti silničního hospodářství

- běžná údržba komunikací
- obnova a údržba dopravního značení
- obnova a údržba silničního příslušenství
- zajištění dopravy, zapužení strojů a mechanizace s obsluhou
- technická pomoc
- výměna šachťových rámu
- zimní údržba silnic
- frézování pafezů

2002
15 let
2017

www.suspk.cz info@suspk.cz

Správa a údržba silnic
Pardubického kraje

Cyklopecky Pardubického kraje 2017

Letos je to už poštěte, kdy se budete moci inspirovat atraktivními tipy na cyklistické výlety prostřednictvím letní cestovatelské soutěže Cyklopecky Pardubického kraje. Soutěž se koná od 1. 4. do 15. 10. 2017 a pořádá ji Destinační společnost Východní Čechy.

Abyste mohli soutěžit o hodnotné ceny, je nutné získat alespoň tři ražítka do Vandrovní knížky na některých z 15 vybraných cyklotras. Stačí absolvovat pouze i část cyklotrasy a nezáleží na tom, jestli na kole, pěšky nebo jiným způsobem. Na každé cyklotrase najdete vždy dvě místa, kde můžete získat do své Vandrovní knížky razítka. A o co se hráje? Například o horské kolo Merida, víkendový pobyt pro dvě osoby s polopenzí v Kongres hotelu Jezerka a o spoustu dalších zajímavých cen.

V tomto ročníku se opět podařilo vytipovat nové trasy, které vás vedou na zajímavá místa v kraji. A

věřte, že je stále z čeho vybírat. Na Pardubicku můžete vyrazit třeba podél Opatovického kanálu až do Národního hřebčína v Kladrubech nad Labem, pokochat se výhledem z rozhledny Barborka nebo se projít místy zaslíbenými milovníkům houbařením v okolí Holic.

Další trasy vás provedou Železnými horami, kde můžete ochutnat také místní gastronomické speciality. A pokud se chcete dozvědět něco o historii Země, Národní geopark Železné hory je ideálním místem pro vaše laické i odborné bádání.

Okolí měst Svitavy, Polička, Litomyšl a Vysoké Mýto je jako stvořen k poznávání krás Česko-

moravského pomezí přímo ze sedla vašeho kola. Výlety v této oblasti vás zavedou například na hrad Svojanov, budete projíždět krajem hudebních skladatelů Bedřicha Smetany a Bohuslava Martinů a zavítat můžete i do českých Versailles v Nových Hradech.

Lákají vás spíše kopečky? V tom případě vás jistě potěší trasy vedoucí podhůřím i horskými oblastmi Orlických hor a masivu Králického Sněžníku. Můžete počítat s tím, že o krásné vyhlídky zde nebude nouze, trasy vedou do konce i přes několik rozhleden. Po cestě najdete také dost přijemných zastávek i restaurací, kde se můžete občerstvit a načerpat sily.

Detailní informace k celé soutěži najdete na www.vychodnicechy.info/cyklopecky nebo www.pardubickykraj.cz/cyklopecky.

LEDEN

Se začátkem ledna, kdy se na území Pardubického kraje objevily první sněhové srážky, vyjelo během jediného dne do terénu na dvě stě paděsát vozidel zimní údržbu. Některá z nich najezdila i 400 kilometrů za noc. Sněhové závěje a jazyky se tvořily nejen ve vyšších nadmořských výškách, ale i v nižších polohách. Práci silničářům komplikoval zejména silný nárazový větr, který společně s výdatným sněžením hrozil vyhlášením kalamity. Tu se krajské Správě a údržbě silnic Pardubického kraje ale podařilo odvrátit. „V druhé polovině ledna situaci na silnicích navíc komplikovala ledovka, na některých místech jsme museli využít i speciální strojovou techniku, tzv. ledorez,“ doplňuje ředitel Němec. Za tyto první dva týdny roku silničáři najezdili více než 100 tisíc kilometrů.

ÚNOR

Situace se příliš nezměnila ani v únoru, kdy se navíc přidalo i časté střídání teplot a výrazné rozdíly mezi nočními a denními hodnotami. To se výrazně podepsalo i na stavu silnic. Na celkovou opravu silnic má Správa a údržbu silnic Pardubického kraje vyčleněnou částkucca 100 milionů korun, dalších dvacet milionů přislíbil Pardubický kraj právě na odstraňování škod po zimě.

Žamberecku, kde místy napadlo až 10 centimetrů sněhu a kde se tvořily sněhové jazyky. Za toto krátké období silničáři spotřebovali 34 tuny inertního materiálu a soli.

DRAHÁ ZIMA

„Za celé zimní období loňského a letošního roku, tedy přelom 2016 a 2017, jsme spotřebovali třikrát více inertního materiálu než obvykle. Konkrétně to bylo více než 20 tisíc tun. K tomu jsme spotřebovali dalších téměř osm tisíc tun soli,“ vypočítává provozní náměstek Správy a údržby silnic Pardubického kraje Marian Cvrkal. Že byla zimní údržba nákladnější než v minulých obdobích, dokazují i celkové náklady. V předchozích letech se pohybovaly okolo částky 100 milionů korun, letos to podle aktuálních odhadů bude minimálně o deset milionů více.

DEN DOPRAVY

PARDUBICE, 19. KVĚTNA 2017
NÁRODNÍ DOPRAVNÍ PROJEKT

Národní projekt DEN DOPRAVY 2017 startuje

Český projekt k propagaci české dopravy, tak by se dal definovat DEN DOPRAVY. Koná se už popáté a patří mezi uznávané a vyhledávané projekty podporující rozvoj dopravy. Už po několik let ho podporuje i prezident České republiky Miloš Zeman. Den dopravy patří mezi pouhé dva projekty, které hla

v Pardubickém kraji zaštítily.

DEN DOPRAVY se narodil v Pardubickém kraji, v jeho metropoli Pardubicích. A nebyla to náhoda. Právě Východočeský region dal světu hned několik odvážných průkopníků v oboru dopravy. U zrodu tradice DNE DOPRAVY stál odvážný letec Ing. Jan Kašpar. Od jeho činů a odkazu se odvíjí projekt k propagaci české dopravy. Prezident České republiky Miloš Zeman si při této příležitosti ve své zdravici povzdechl, že rozvoj dopravní infrastruktury je v dnešní době

velmi pomalý. „Při svých pravidelných návštěvách krajů nejčastěji slýchám právě stesky na nedokončenou dopravní infrastrukturu,“ píše Miloš Zeman. „Jako prezident republiky samozřejmě využívám všech možností, aby došlo k obratu a letité plány se konečně přerodily ve skutečnost.“ Prezident u příležitosti Dne dopravy přichází s apellem, aby všichni občané spojili síly a pozitivním nátlakem na vládu a zákonodárce se domohli zjednodušení podmíny pro rychlou, kva-

litní a levnou dopravu. „Příkladem budiž nám právě průkopník české aviatiky Ing. Jan Kašpar. Poněkud se však obávám, že pokud by dnes chtěl realizovat svůj slavný let, pro byrokraci a zelené fanatiky by jeho letadlo nevzlétlo.“

Doprava je číslo jedna

Pardubice jsou považovány za hlavní město dopravy. Vždyť se tu kříží všechny druhy dopravy. A protože DEN DOPRAVY má za cíl propagovat tento obor, zaměřuje se i na podporu rozvoje silniční i železniční infrastruktury i na podporu dalsího rozvoje pardubického letiště. Jméno Jana Kašpara ponese i nově vznikající moderní terminál zdejšího vzdáleného přístavu. „Doprava je v Pardubicích číslo jedna. Ať je to

řešení obchvatů, rozvoj letiště nebo výstavba nových terminálů pro autobusovou dopravu. Nebojím se říci, že Pardubice patří mezi tahouny ve strategii chytrých měst a chytrého řízení dopravy. Jednoduše řečeno: doprava je pro Pardubice alfon a omegou jejich moderní existence a rozvoje. Tak tedy ať je Den dopravy 2017 plný nápadů a inspirací,“ přeje si primátor Pardubic Martin Charvát.

K odkazu Jana Kašpara se hlásí i Pardubický kraj. Podle hejtmana Martina Netolického bylo jméno průkopníka české aviatiky dlouho zapomenuto stejně jako jeho slavný let do Velké Chuchle. „Dnes však všechni víme že za skutečnost, že jsou Pardubice významným dopravním uzlem, patří poděkování mimo

jiné také Janu Kašparovi,“ říká hejtman Pardubického kraje Martin Netolický. „Pro dopravu se v posledních desetiletích dělalo opravdu hodně. A já se divám do budoucnosti a vím, že mnohé se ještě musí udělat. Bez dokončení D35 bude náš kraj stále bez páteře,“ vyjádřil se k tématu náměstek hejtmana Pardubického kraje zodpovědný za dopravu Michal Kotyš.

Město Pardubice i Pardubický kraj si tak uvědomují význam národního projektu DNE DOPRAVY a odkaz Jana Kašpara nejen pro region, ale i celou českou dopravu. Stejněho názoru jsou kromě prezidenta České republiky i předsedové obou komor Parlamentu České republiky, ministři dopravy a průmyslu a obchodu, ale letos poprvé i představitelé Královéhradeckého kraje.

Prezident republiky

V Praze dne 19. dubna 2017

Vážení a mili přátelé,

dovole mi malou vzpomínku. V prosinci loňského roku jsem se na pozvání ministra dopravy zúčastnil slavnostního otevření dálnice D8. Při té příležitosti jsem poznal, že je to zhruba patnáct let, kdy jsem jako předseda vlády otevřel šestnáctikilometrový úsek z Roudnice nad Labem do Lovosic. A v té době jsem si říkal, že to nebude trvat dlouho a celá dálnice bude hotova. Kvůli aktivitám takzvaných zelených aktivistů se to nepodařilo.

Tento malý příběh plně vystihuje problém, se kterým se naše země potýká. My prostě nestavíme. A pokud ano, tak pomalu a drahou. Rádi si říkáme, že jsme křížovatkou Evropy. Rádi v tomto směru plánujeme. Dálniční síť máme v podstatě narysovanou už od předválečných dob. Dodnes není dokončena. Dopravní investice prostě rádi zanášíme na rýsovací prkna a u toho mnohdy zůstává.

Při svých pravidelných návštěvách krajů nejčastěji slýchám právě stesky s apelem. Spojme sily a společně přispějme k tomu, aby se Česká republika skutečně stala křížovatkou Evropy! Společně vytvářejme pozitivní nátlak na vládu i zákonodárce s cílem co nejvíce zjednodušit podmínky pro rychlou, kvalitní a levnou výstavbu dopravní infrastruktury.

Nesmím ale být v tomto pozitivním nátlaku osamocen. Při příležitosti Dne dopravy, kdy mám tu čest vás všechny již potřebuji pozdravit, proto přicházím s apelem. Spojme sily a společně přispějme k tomu, aby se Česká republika skutečně stala křížovatkou Evropy! Společně vytvářejme pozitivní nátlak na vládu i zákonodárce s cílem co nejvíce zjednodušit podmínky pro rychlou, kvalitní a levnou výstavbu dopravní infrastruktury.

Příkladem nám budiž právě průkopník české aviatiky Ing. Jan Kašpar. Poněkud se ovšem obávám, že pokud by dnes chtěl realizovat svůj slavný let, pro byrokraci a zelené fanatiky by jeho letadlo nevzlétlo.

Každému, kdo přispěje, byť malým dílkem, k tomu, že se výstavba české dopravní infrastruktury pohně, chceť-li, vzlétne k rozvoji, děkuji.

Váš

Miloš Zeman

U zrodu tradice DNE DOPRAVY stál odvážný letec Ing. Jan Kašpar.

Jaký význam má Jan Kašpar pro Pardubice, Pardubický kraj a českou dopravu?

Svým historickým přeletem z Pardubic do Velké Chuchle dokázal posunout hraniční tehnické možnosti, za což si i po letech zaslouží naše uznání. Díky němu je tak zrod české aviatiky přímo spojen s Pardubicemi a celým našim regionem.

Martin Netolický,
hejtman Pardubického kraje

Jan Kašpar je nejen průkopníkem letectví v Čechách a na Slovensku. Je důkazem toho, že má smysl jit za svým snem. že touha překonat fyzikální zákony, překonat nedůvěru a skeptický pohled druhých, překonat sebe sama jde jenom tehdy, když svým touhám, svému cíli a svým schopnostem stoprocentně důvěřujete. Nezradite je a tím nezradите ani sami sebe. I kdyžbyste stokrát spadli, je potřeba po stopravní vstát a jít dál. Proto, když hovoříme o Janu Kašparovi, vidíme nejen základy československé aviatiky, ale především velký lidský vzor.

Martin Charvát,
primátor statutárního města Pardubice

Jan Kašpar sledoval zahraniční konkurenční, měl technické znalosti a především odvahu být první. Žil na počátku století, kdy průmyslová revoluce šla milovými krokům dopředu. Dnešní doba fandí elektronice a moderním technologiím, stejně jako tehdejší doba byla nadšená pro vzduchoplavbu, cyklistiku, létání i motorismus. Jsem přesvědčen, že i dnes by byl Jan Kašpar tím, kdo by měl odvahu být průkopníkem. Jsem přesvědčen, že i díky němu jsou Pardubice a Pardubický kraj významným bodem na dopravní mapě naší země.

Jiří Kotyk,
předseda Společnosti Jana Kašpara

INZERCE

27 let aviatické poutě

Aviatická poutě
3. a 4. června 2017
Letiště Pardubice

„Jan Kašpar žije,“ hlásá národní projekt Den dopravy 2017

Již popáté se Pardubice stanou hlavním městem dopravy České republiky. Díky národnímu dopravnímu projektu Den dopravy ČR 2017 se do Pardubic a Pardubického kraje sjíždějí osobnosti z celé země.

Den dopravy poprvé

Vše odstartovalo symbolické výročí narození průkopníka české aviaticky Jana Kašpara. V roce 2013 tomu bylo 130 let od jeho narození. Krátce předtím vznikla i nezisková organizace Společnost Jana Kašpara, která se právě rozhodla uchovávat památku a šířit odkaz prvního českého letce. „Prvním počinem tohoto sdružení byla rekonstrukce zanedbané a zchátralé rodinné hrobky na Městských hřbitovech v Pardubicích. Díky donátorům jsme mohli hrobku opravit a předat veřejnosti v den 130. výročí narození Ing. Jana Kašpara, tedy 20. května 2013,“ připomíná počátek tradice Dne dopravy předseda Společnosti Jana Kašpara historik Jiří Kotyk. Slavnostního aktu se tehdy účastnila celá řada významných osobností, hold vzdala i Armáda České republiky formou čestné stráže a přeletem stíhacích letounů JAS 39 Gripen. V budově bývalé reálky na Komenského náměstí v Pardubicích, kde Jan Kašpar studoval, byly při

té příležitosti vystaveny exponáty ze života Jana Kašpara, před reálkou stála replika letounu Bleriot, ve kterém Jan Kašpar v roce 1913 podnikl svůj první dálkový přelet z Pardubic do Prahy.

Den dopravy podruhé

O rok později už Den dopravy připomínal i další ze zakladatelů dopravy, nejen letce Kašpara. Pardubice totiž daly světu i další osobnosti, třeba Kašparova bratra Eugena Čiháka či stavitele ornitoptéry a nadšence pro všechny technické a sportovní novinky barona Artura Krause či projektanta a stavitele železnic Ing. Jana Pernera. Všichni jsou uloženi na Městských hřbitovech v Pardubicích a právě tam otevřeli novou naučnou stezku mapující poslední místa odpočinku zakladatelů dopravy.

Ovšem program druhého ročníku Dne dopravy se odehrával i na místech pro dopravu mnohem tyžitějších. Hosté se totiž přesunuli

do budovy hlavního pardubického nádraží, projektovaného architektem Karlem Řepou, kde svůj provoz slavnostně zahájilo Dopravní centrum České republiky. Slouží jako místo pro propagaci dopravních projektů i jako informační point.

Den dopravy potřetí

V roce 2015 Ing. Jan Kašpar na malou chvíli ustoupil do pozadí, i když ne natrvalo. Tento rok totiž patřil velkému jubileu projektanta a stavitele železnic Ing. Jana Pernera. Nejen železničáři si připomnali jeho 200. výročí narození a zároveň 170. výročí úmrtí. Do oslav ROKU JANA PERNERA se zapojil Pardubický kraj i město Pardubice, Univerzita Pardubice a její Dopravní fakulta Ing. Jana Pernera, rodná obec Bratčice a mnoho dalších organizací. Společnost Jana Pernera se inspirovala svou „sesterskou“ Společností Jana Kašpara a i ona se pustila do rekonstrukce zchátralé rodinné hrobky na Městských hřbitovech v Pardubicích. „Ale na Ing. Jana Kašpara jsme nezapomněli! Stejně jako v předchozích letech jsme připravili pro Kašparovy příznivce tradiční Den dopravy, kdy jsme si znova společně prošli i naučnou stezku na Městských hřbitovech. Poprvé jsme se mohli i zaštítit i jménem prezidenta České republiky,“ řekl předseda Společnosti Jana Kašpara Jiří Kotyk a připomněl, že už v minulosti ale nad Dnem dopravy drželi patronát třeba ministři dopravy a obrany a člen představitele města Pardubice a Pardubického kraje.

Den dopravy počtvrté

Ctvrtý ročník Dne dopravy vzpomněl nejen „nekulaté“ výročí Jana Kašpara, ale připomněl i 105. výro-

Hold prvnímu českému letci každoročně vzdává i Armáda České republiky a její letectvo.

Otevření Dopravního centra České republiky bylo jedním z hlavních bodů Dne dopravy 2014.

navodila atmosféru první republiky, tu bylo představeno také unikátní kolo Jana Kašpara s vrtulí. „Především jsme ale zahájili projekt Dar na sochu Ing. Jana Kašpara. Ta je dnes už instalována na pardubické třídě Míru, v místě bývalého hotelu Veselka, kde Kašpar narodil. Prvními donátory se stali primátor města Pardubice Martin Charvát a člen městského zastupitelstva Miroslav Rubeš,“ vzpomněl předseda Společ-

nost Jana Kašpara Jiří Kotyk. Právě tato společnost se rozhodla v rámci Dne dopravy poprvé předat i oficiální Cenu Ing. Jana Kašpara. Jejimi laureáty se stali dva muži, kteří dlouhá léta stojí za úspěšnou tradicí Aviatické pouty v Pardubicích. Cenu si převzali Jaroslav Janda a Josef Hadrinec. „Cenu Ing. Jana Kašpara chceme udělit také letos. Jména jejich držitelů si však prozatím necháme pro sebe,“ dodal ještě Jiří Kotyk.

INZERCE

Žij, cestuj. Užívej!

Komfortně vlakem do významných evropských metropolí.

**PARDUBICE–VÍDEŇ
od 524 Kč**

Jízdenky nakupujte nejvýhodněji v našem e-shopu.

www.cd.cz

ČD České dráhy
Národní dopravce

V rámci prvního ročníku Dne dopravy pardubická veřejnost poprvé spatřila zrekonstruovanou hrobku aviaticky Jana Kašpara.

Zajistíme opravu výtluků po zimě

Správa a údržba silnic Pardubického kraje nabízí kompletní služby v oblasti silničního hospodářství

- běžná údržba komunikací
- obnova a údržba dopravního značení
- obnova a údržba silničního příslušenství
- zajištění dopravy, zapůjčení strojů a mechanizace s obsluhou
- technická pomoc
- výměna šachtových rámů
- zimní údržba silnic
- frézování pařezů

2002
15 let
2017

Brexit může překreslit ekonomickou mapu Evropy

Poté, co Velká Británie oznámila svůj záměr vystoupit z Evropské unie a tento záměr sdělila Evropskému parlamentu, dala se do pohybu celá řada dalších událostí. Svoji budoucnost řeší nejen lidé, kteří ve Spojeném království pracují, ale také firmy, které řeší, kde budou mít svoje sídla.

Vice než pět milionů cizinců žije v současnosti na území Velké Británie. Většina z nich přijela do země pracovat, jiné přilákaly zdejší vyhlášené školy. A mnozí z nich se po tom, co země spustila proces opuštění Evropské unie, ptají, co bude dál.

Vysoký představitel Spojeného království v čele s premiérkou Theresou Mayovou tvrdí, že podmínky pro obyvatele Evropské unie a další migranti zůstanou stejné, nebo hodně podobně téměř, které mají nyní. Podle britského konzervativního europoslance Syeda Kamalla by měla být práva pro obyvatele Evropské unie a migranti z dalších zemí stejná. Británie podle něj vždy byla jednou z nejtolerantnějších společností na světě, která přijímala migranti z různých zemí světa. To by se podle něj změnit nemělo. Země by však v budoucnu měla být v otázce přistěhovalectví globální a zacházet s každým migrantem stejně.

ZMĚNÍ SE CENY ŠKOLNÉHO?

Otázkou je, co bude s celou řadou studentů, kteří do Británie přijíždějí pracovat a studovat. Například studenti se obávají toho, jakým způsobem se bude vyvijet cena školného. Dosud totiž měli studenti z Evropské unie stejné ceny jako Britové. Lidé, kteří do Spojeného království přijeli pracovat, se obávají změn pravidel

a přísnějšího režimu. Některé firmy zase zvažují, že svoje sídla přenesou z ostrovů do některé ze zemí, které v EU zůstávají.

O to, co bude s občany ve Velké Británii, se zajímají vlády všech jednotlivých zemí Unie. Mezi nimi samozřejmě i Česká republika. „Chci, aby v této důležité otázce vystupovala Česká republika maximálně jednotně a abychom pro kroky vlády v této věci měli jasnou podporu Parlamentu. Naši absolutní prioritou je obrana práv českých občanů a také zájmů českých firem, stejně jako udržení dobrých hospodářských vztahů i pokračování kooperace v oblasti obrany či bezpečnosti,“ uvedl premiér Bohuslav Sobotka.

MOŽNÝ JE PŘESUN FIREM

S možným přesunem sídel velkých firem souvisí i přesun a připadně zánik pracovních míst. Na velké společnosti už cílí mnoho zemí, které v Evropské unii zůstávají, a to včetně zemí Visegrádské čtyřky. Kromě Polska projevila zájem i Česká republika. Například polský vicepremiér Mateusz Morawiecki se už nyní holedbá tím, že v zemi vytvoří přibližně 40 tisíc pracovních míst tím, že tam poctivě lákal investory a vytvořil pro ně ideální

ilustrační foto: pixabay.com

podmínky. Ted sní o tom, že ve Varšavě vznikne nové City, podobně jako v Londýně. Do hlavního města Polska chce nalákat bankovní giganty Royal Bank of Scotland, UBS nebo Barclays. Nakolik jsou jeho sny reálné, ukáže příštích několik měsíců, případně několik málo let.

Podle některých studií přemýší o stěhování do dalších evropských velkoměst až čtyřicet procent firem, které nyní sídlí v Londýně, případně v dalších městech ve Velké Británii. Kolik jich nakonec bude ochotných opravdu přesunout svoje sídlo, popřípadě i svoje zaměstnance, nebo najmout nové, ukáže nejbližší doba.

PODMÍNKY SE ZMĚNÍ

Brexit se může výrazně dotknout i těch společností, které s Británií obchodují nebo s ní udržují další obchodní styky. Pro českou republiku je Spojené království vý-

znamným partnerem v mnoha oblastech, kde bude česká vláda usilovat o zachování úzkých vztahů i po jejím odchodu z Evropské unie. Jedná se například o hospodářské vztahy, neboť Velká Británie je pro Českou republiku jedním z nejvýznamnějších exportních trhů, velmi úzce spolupracujeme v oblastech obrany a bezpečnosti, spojuje nás také zájem o digitalizaci Evropy.

„Vláda chce v souvislosti s takzvaným brexitem ochránit především zájmy českých občanů a českých firem. Klíčové bude zajistit práva našich občanů, kteří dosud legitimně využívali svobody volného pohybu a pobývají na území Velké Británie, ať už se jedná o trvale usídlěné osoby či studenty a akademické pracovníky,“ stojí v prohlášení vlády, která už o následcích vystoupení Velké Británie z Evropské unie v Poslanecké sněmovně jedná se vsemi stranami.

Zuzana Zlinská

CO NA TO EUROPOSLANCI:

Jaký vliv může mít podle vás na Evropu turecké referendum, které zemi posune od parlamentního k prezidentskému systému?

Ústavní změny schválené tureckými voliči v nedávném referendu znamenají několik následujících věcí, na které by se Evropa měla divat s velkým znepracováním. Turecko udělalo v první řadě další krok k tomu, aby se zase o něco více politicky vzdálilo Evropě. Poslední události jsou potvrzením dlouhodobého trendu, kdy země, která byla dřívána vnímána jako jeden z nadějných příkladů státu směřujícího k demokracii, nyní prudce otáčí zpět a směřuje zpět k vládě pevné ruky.

Vzdalování standardním evropským demokraciím není způsobené jen posílením prezidentových pravomocí a růstem autoritářských tendencí. Z pohledu EU vidíme jako obrovský problém např. i zamýšlené obnovení trestu smrti. Je tedy jasné, že vstup Turec-

rendum sice vyhrál, ale vůle 48,59 % občanů byla ignorována. V turecké společnosti stále zůstávají velmi silné názorové dělící linie - sekularismus vs. islamismus, liberalismus vs. konzervatismus, turecký nacionalismus vs. kurdský nacionalismus, města (Erdoğan prohrál v Istanbulu a Ankaře) vs. venkov apod. EU si tak musí položit několik zásadních otázek: Je vůbec možné Erdoganova věřit jako spojenci? Jak jednat se zemí, která sice navene vystupuje jednotně, ale je vnitřně rozdělena? Jak snížit vliv Erdogana na evropskou (zejména migrační a zahraniční) politiku?

Tomáš Zdechovský,
poslanec Evropského parlamentu

PŘEDSTAVUJEME OSOBNOSTI EVROPY

Fridtjof Nansen

V dalším vydání naší rubriky, v níž vás seznamujeme s významnými osobnostmi Evropy, zamíříme na sever a zároveň podstatně dál do historie, než jsme dosud byli zvyklí. Polárník Fridtjof Nansen zdánlivě na tomto místě, kde se zaměřujeme na politicky činné osoby, nemá co dělat. To by byl velký omyl. Norský vědec a polárník byl totiž zároveň politikem, diplomatem a velkým humanistou.

Fridtjof Nansen přišel na svět na podzim roku 1861 ve Store Frøen nedaleko norského hlavního města Osla. Už od raného mládí ho přitahovaly polární krajiny a tak není divu, že se už v jednadvaceti letech jako student zoologie vydal na moře s lovci tuleňů. Byl odolný, silný, věnoval se sportu a cílevědomě se připravoval na přežití v drsné divočině. Po dokončení univerzity vyrazil v červnu 1888 společně s dalšími pěti společníky ke Grónsku, které přešli napříč. Nešlo přitom jen o dokázání něčeho, co se do té doby nikomu nepodařilo, skupině se pod Nansem novým vedením podařilo prokázat, že vnitrozemí Grónska je pokryto ledem, čímž vyvrátili doménku, že bílá masa je jen na pobřeží ostrova a uprostřed je údolí s bujnou vegetací.

CESTA K PÓLU

Dva roky po grónském dobrodružství připravil Nansen cestu k severní-

mu pólů. Tam se vydal na lodi Fram, speciálně zkonstruované na Nanseňův návrh pro zamrznutí v ledu, v roce 1893. Plavidlo se ale do konce roku 1894 dostalo „jen“ na 83° 24' severní šířky. Nansen se rozhodl dostat se k pólů za pomocí saní a tažných psů. Nakonec se mu podařilo v dubnu 1895 dostat na vzdálenost 450 kilometrů od severního pólů, další cestu zhatily kry a vodní kanály.

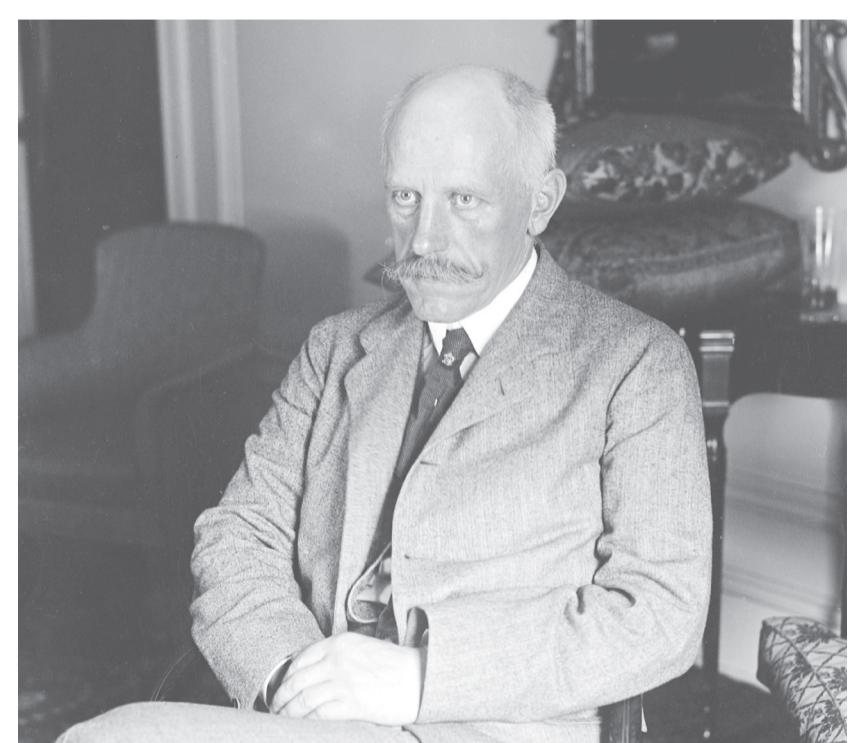
PROFESOR, POLITIK

Díky svému putování byl Fridtjof Nansen nejen ve své zemi nesmírně populární a uznávaný. Po návratu do Norska byl jmenován profesorem na univerzitě v Oslu (tehdy ještě Kristianii), přitom rádami pomáhal svým následovníkům na cestě v dobývání polárních krajů. Jeho loď Fram mimo jiných využil například i Roald Amundsen při expedici, v rámci které dobyl jižní pól (1911).

Velká změna nejenom pro Nansen přišla v roce 1905, kdy se Norsko osamostatnilo. Nansen se stal jeho diplomatickým zástupcem v Londýně, kde své vlasti sloužil až do roku 1908. Roky 1913 a 1914 zastihly Nansena v Rusku, kam byl pozván carskou vládou. Putoval po Sibiři, kde zjišťoval možnosti jejího hospodářského využití.

NANSEN HUMANISTA

V době, kdy se Evropa zmítala v požáru první světové války, se Fridtjof Nansen velmi aktivně angažoval při pomoci válečným zajatcům, následně pak zastupoval Norsko ve Společnosti národů. Stal se předsedou komise, která organizovala pomoc hladovějícím obyvatelům Sovětského svazu. Vzhledem k tomu, že do Evropy putovalo mnoho ruských uprchlíků, kteří neměli finanční prostředky a často ani doklady, inicioval vznik mezinárodních osobních průkazů, které do historie vstoupily pod názvem Nansenovy pasy. Ty díky mnohem straně dohodě začala Společnost národů vydávat uprchlíkům v roce 1928 a výrazně tak ulehčila imigrantům jejich začlenění do společnosti. Nansen se zabýval také vzájemnou výměnou obyvatelstva v průběhu řecko-turecké války, vyuvinul úsilí ve snaze

zdroj: wikimedia

pomoci Arménům v době po jejich genocidě Turky, podepsal Úmluvu o otroctví Společnosti národů v roce 1926 a zasadil se o příjezd Německa do Společnosti národů. V roce 1922 byl Fridtjof Nansen oceněn Nobelovou cenou za mír.

(mes)

Velký humanista počátku dvacátého století zemřel jako vysoce respektovaný muž 13. května 1930 ve svých osmdesáti letech.

ZUSAMMENFASSUNG

Interesse an Fördermitteln für den ländlichen Raum ungebrochen

Die Gemeinsame Landwirtschaftspolitik ist in der Europäischen Union ein ewiges und insbesondere in der Tschechischen Republik auch ein sehr sensibles Thema. Die EU ist in ihrem Rahmen bemüht, die Produktion von Nahrungsgütern für europäische Verbraucher sicherzustellen, regelt ihre Sicherheit und hilft bei der Modernisierung von Herstellung und Produktion. Dafür werden im aktuellen Zeitraum ca. 52 Mrd. EUR jährlich aufgewendet, ein wesentlicher Teil über Fördermittelprogramme im Rahmen des sog. Europäischen Landwirtschaftsfonds für die Entwicklung des ländlichen Raums. Das vermittelnde Programm, das Gelder aus diesem Fonds aufnimmt, ist in der Tschechischen Republik das Programm für die Entwicklung des ländlichen Raums.

Seine derzeitige Gestalt kann zweifellos Anknüpfungspunkte nutzen. Im abgelaufenen Programmzeitraum wurde es nämlich zu einer relativ bedeutenden Investitionsquelle in Mikroregionen, die nur schwer auf europäische Gelder zurückgreifen können. Nach seinem definitiven Abschluss im Dezember letzten Jahres stellten die Vertreter des Landwirtschaftsministeriums fest, dass in den Jahren 2007–2013 insgesamt 100 Mrd. CZK an tschechische Landwirte, Nahrungserzeuger und Förster geflossen sind. Andererseits treten mitunter auch Fehlschläge auf, und Probleme in Verbindung mit dem Programm zur Entwicklung des ländlichen Raums stellte auch der Oberste Rechnungshof fest.

Die Erwartung eines neuen und besseren Beginns vereiteln schon bald Streitigkeiten zwischen der tschechischen Seite und der Europäischen Kommission, welche die vorbereiteten Programme letztendlich mit relativ großer Verspätung bewilligt hat. Schließlich konnten aber alle Fördertitel erfolgreich anlaufen. Konkret stehen im Programm für die Entwicklung des ländlichen Raums in diesem Zeitraum rund 97 Mrd. CZK bereit, davon stammen insgesamt 34 Mrd. aus dem tschechischen Haushalt. Gegenüber den Vorjahren weist das aktuelle Programm aber eine etwas engere Ausrichtung auf. Fast 60 Prozent der Mittel fließen in den Umweltschutz, über 20 Prozent in die Verbesserung der Wettbewerbsfähigkeit von Unternehmen, 11 Prozent in die Verarbeitung landwirtschaftlicher Produkte sowie die Verbesserung der Bedingungen in der Tierhaltung, und 7,2 Prozent des Haushalts sind für die wirtschaftliche Entwicklung ländlicher Gebiete vorgesehen.

Filip Appl

Programm für die Entwicklung des ländlichen Raums in der Slowakei am Scheitern

Das Programm für die Entwicklung des ländlichen Raums in der Slowakei ist ein Dokument nationalen Charakters, auf dessen Grundlage mit Unterstützung des Europäischen Landwirtschaftsfonds Projekte zur Entwicklung ländlicher Gebiete der Mitgliedstaaten finanziert werden. Das Budget des aktuellen Programmzeitraums beträgt 2,079 Mrd. EUR aus öffentlichen Mitteln. Davon gewährleistet 1,545 Mrd. EUR der Europäische Landwirtschaftsfonds und 533 Mio. EUR kommen aus dem Staatshaushalt. In der Slowakei untersteht das Programm für die Entwicklung des ländlichen Raums dem Ministerium für Landwirtschaft und ländliche Entwicklung der Slowakischen Republik in Zusammenarbeit mit der Bodenwirtschaftlichen Zahlungsagentur (APA).

Das Programm gehörte in der Vergangenheit zu den meistgefragten EU-Programmen. In der Slowakei wurden mit seiner Hilfe tatsächlich zahlreiche Projekte realisiert und es konnte vielen Gemeinden geholfen werden. Die Europäische Kommission hatte aber in der Vergangenheit Vorbehalte betreffend die Inanspruchnahme von Mitteln aus dem Programm, welche die Transparenz der Beurteilung realisierter Projekte und die ungleichmäßige Inanspruchnahme der Fondsgelder im Verlauf des gesamten Programmzeitraums betrafen. Sogar die Einstellung der Finanzierung des Programms für die Entwicklung des ländlichen Raums für die Slowakei war im Gespräch. Unter der Voraussetzung, dass die Bodenwirtschaftliche Zahlungsagentur die realisierten Projekte prüft und die Bedingungen für die Einreichung neuer Projekte modifiziert, behielt die Europäische Kommission die Programmfinanzierung letztendlich aber aufrecht. Aus diesem Grund liegen noch im August umfangreiche Kontrollen zur Rechtmäßigkeit der Ausgaben und Finanzierungsanträge und wurden mehrere Anträge überprüft. Dadurch hat sich der Prozess der Realisierung von Projekten aus dem Programm für die Entwicklung des ländlichen Raums wesentlich erschwert. Bei der Überprüfung der Rechtmäßigkeit von Ausgaben musste die Bodenwirtschaftliche Zahlungsagentur mehrfach zur vollständigen Aufhebung von Anträgen greifen. Viele Gemeinden haben nach diesen Enttäuschungen das Vertrauen in das Programm für die Entwicklung des ländlichen Raums verloren.

Der Ausgang zahlreicher Projekte ist offen. Erst mit der Zeit wird sich zeigen, wie viele von ihnen letztendlich tatsächlich realisiert werden, wie viele auf dem Papier bleiben und wie die mehr als eine Milliarde EUR genutzt wird, die im Budget des Programms für die Entwicklung des ländlichen Raums noch drei Jahre bereitsteht.

Tamara Peterková

Continuing interest in subsidies for rural areas

In the European Union, the Common Agricultural Policy has been a long-standing issue and a very sensitive one as well, especially in the Czech Republic. Within this policy, the EU tries to provide for the production of foodstuffs for European consumers, deals with their safety and helps modernise manufacture and production. Currently, 52 billion Euros are earmarked for these objectives, mainly through subsidy programmes within the European Agricultural Fund for Rural Development. In the Czech Republic, money from said fund is drawn through the Rural Development Programme as the intermediary programme. Its current form builds on the previous period, when it became a significant source of investments in microregions for which it is otherwise rather difficult to draw European money. After the previous period effectively terminated, the representatives of the Ministry of Agriculture stated that the Czech farmers, food producers and foresters had received 100

billion Czech crowns during the 2007–2013 period. Most of the applicants were agricultural businesses and small entrepreneurs who purchased new machinery, repaired farming buildings and built agricultural infrastructure. Many local action groups and villages also received European money and used it to renovate old buildings or to build waste water treatment plants. However, there have been occasional failures as well, and the Supreme Audit Office also discovered issues in connection with the Rural Development Programme. The expectation of a new and better beginning was thwarted right from the start due to disputes between the Czech Republic and the European Commission, who, finally, approved the programmes with a substantial delay. Nevertheless, all subsidy titles were successfully launched in the end. All in all, the Rural Development Programme disposes of 97 billion Czech crowns, out of which 34 billion will be provided from the Czech budget. However, the

scope of the current programme is slightly narrower compared to the previous years. Almost 60% of the funding will be earmarked for the protection of the environment, nearly 20% for raising competitiveness, 11% for the processing of agricultural products and improving the conditions for raising livestock and 7.2% for economic development of rural areas.

The interest in subsidies from the Rural Developmental Programme is very high again. Within nearly all calls, the applications significantly exceed the allocated funds. Few weeks ago, the fourth round of calls commenced. In this round, the total of 1.7 billion Czech crowns will be distributed among various projects. For instance, it is possible to register events aimed at promoting agrotourism and renewable resources or at the development of new products and technologies in agricultural production. It also presents a big opportunity for young farmers as it may facilitate the beginnings of their businesses.

Filip Appl

Rural Development Programme failing in Slovakia

The Rural Development Programmes are national documents providing for funding of the development of member states' rural areas thanks to the European Agricultural Fund. We are currently in the programming period 2014–2020. Three main objectives should be met during this period: establishing competitive agriculture; regulating the use of natural resources; and providing for the development of rural economics. The budget of the current programming period amounts to EUR 2,079,595,129 of public resources. Out of this sum, EUR 1,545,272,844 are provided from the European Agricultural Fund and EUR 533,709,174.25 from the state budget. In Slovakia, the Rural Development Programme is overseen by the Ministry of Agriculture and Regional Development of the Slovak Republic in co-operation with the Agricultural Paying Agency (APA). In the past, this programme was one the most sought-after European programmes in Slovakia and it allowed for the implementation of a large number of projects and development of many villages. The village Horné Srnie in Western Slovakia can serve as an example. "We are a member

of the Local Action Group Vršatec, through which we drew EUR 93,000 from the Rural Development Programme by means of action group calls," says the Mayor Jozef Húserka, adding that thanks to their positive experience with the Rural Development Programme, they are planning to respond to further calls in the future.

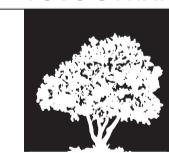
But not all villages have been as lucky as Horné Srnie. The problem is that the European Commission had reservations regarding the drawing of the funds. The highest EU authorities had doubts about the lack of transparency of evaluation of the implemented projects and about the unequal drawing of funds from the budget throughout the entire programming period. The European Commission considered suspending the Rural Development Programme funding for Slovakia. In August 2016, the representatives of the Slovak Republic presented measures to resolve the situation to the European Commission. As a result, the European Commission was willing to continue funding the programme under the condition that the Agricultural Paying Agency reviewed the implemen-

ted projects and modified the conditions for new applications. Therefore, as early as August, the Agricultural Paying Agency initiated comprehensive assessment of the justification of expenses and requests for funding, and reviewed multiple calls. Due to this, the process of implementing the Rural Development Programme projects became highly complicated. When assessing the justification of expenses, the Agricultural Paying Agency was forced to entirely cancel several calls. After these disappointing developments, many villages have lost faith in the Rural Development Programme.

In August 2016, the Agricultural Paying Agency made a statement that the comprehensive assessment of requests for funding would not take longer than until the end of the year. Unfortunately, many projects have remained unresolved until this day. Only time will tell how many of them will actually be implemented, how many will remain only on paper and how the sum exceeding one billion euros available in the Rural Development Programme budget for three more years is going to be utilised.

Tamara Peterková

TUTO STRÁNKU PRO VÁS PŘELOŽILA:

Orange Tree®
Specializovaná překladatelská agentura

- právo, ekonomie, dokumenty EU, tiskové zprávy, reklamní texty, webové prezentace, obchodní korespondence
- překlady a tlumočení, soudní ověření, jazykové korektury
- zkoušení překladatelé, jasné a příznivé ceny, odbornost, rychlosť a flexibilita
- zajistíme většinu světových jazyků

Orange Tree, s.r.o.
překladatelská
agentura

Mánesova 917/28
120 00 Praha 2
Vinoohrady
Česká republika

T +420 224 815 856
M +420 734 447 000
E office@orangetree.cz
W www.orangetree.cz

RÉSUMÉ

L'intérêt pour les subventions pour la campagne se maintient

La Politique agricole commune est un thème sans fin dans l'Union européenne, et en République tchèque en particulier aussi un thème très sensible. Dans le cadre de cette politique, l'UE s'efforce d'assurer la production de denrées alimentaires pour les consommateurs européens, s'occupe de leur sécurité et contribue à la modernisation de la fabrication et de la production. Pour la période actuelle, quelque 52 milliards d'euros y sont consacrés chaque année, dont une part significative par l'intermédiaire des programmes de subventions du Fonds européen agricole pour le développement rural. En République tchèque, le programme qui fait le lien en puisant l'argent dans ce fonds est le Programme de développement rural (le « PDR »).

Sa physionomie actuelle est largement inspirée de celle de la période écoulée. En effet, pendant la période juste passée, il était devenu une source très importante d'investissements dans les microrégions où les fonds européens ne parviennent guère d'habitude. À son terme définitif en décembre 2016, les représentants du ministère de l'Agriculture ont constaté que les agriculteurs, producteurs et sylviculteurs tchèques avaient reçu entre 2007 et 2013 un total de 100 milliards de couronnes. D'un autre côté, il existe aussi parfois des défaillances et l'autorité de contrôle suprême tchèque, le Nejvyšší kontrolní úřad, a par exemple détecté des problèmes en lien avec le PDR.

Les attentes d'un nouveau départ, meilleur que le précédent, ont rapidement été mises à mal par les litiges entre la République tchèque et la Commission européenne qui a finalement approuvé les programmes préparés avec un retard relativement important. Au final, tous les chapitres de subventions ont finalement pu être engagés. Concrètement, le Programme de développement rural prévoit pour cette période la distribution d'environ 97 milliards de couronnes, dont un total de 34 milliards sur le budget tchèque. Par rapport aux années précédentes, l'orientation du programme actuel est toutefois un peu plus restreinte. Près de 60 % des fonds seront alloués à la protection de l'environnement, plus de 20 % à l'amélioration de la compétitivité des entreprises, 11 % à la transformation des produits agricoles et à l'amélioration des conditions d'élevage des animaux, et 7,2 % au développement économique des zones rurales.

Filip Appl

Les défaillances du programme de développement rural en Slovaquie

Le Programme de développement rural est un document d'importance nationale à partir duquel sont financés, grâce au Fonds européen agricole, les projets de développement des zones rurales des États membres. Le budget de la période de programmation actuelle est de 2,079 milliards d'euros de fonds publics. Sur cette somme, 1,545 milliards d'euros sont assurés par le Fonds européen agricole, et 533 millions d'euros proviennent du budget de l'État. En Slovaquie, le Programme de développement rural est géré par le ministère de l'Agriculture et du Développement rural de la République slovaque en coopération avec l'Agence de paiement agricole (Pôdohospodárska platobná agentúra).

Par le passé, ce programme était l'un des plus sollicités parmi les programmes européens et il a permis en Slovaquie de réaliser un nombre vraiment élevé de projets et de développer une grande quantité de communes. Toutefois, la Commission européenne a exprimé des réserves sur l'utilisation des fonds du Programme de développement rural ; les dirigeants de l'UE ont critiqué la transparence de l'évaluation des projets réalisés et l'utilisation inégale des fonds du budget pendant toute la période de programmation. La Commission européenne a envisagé de suspendre le financement du Programme de développement rural pour la Slovaquie. Elle s'en est finalement abstenu à condition que l'Agence de paiement agricole réexamine les projets réalisés et modifie les conditions d'attribution des nouveaux. C'est pourquoi l'Agence a dès le mois d'août engagé de vastes contrôles de l'admissibilité des dépenses et des demandes de financement, et vérifié plusieurs appels d'offres. Cela a sensiblement compliqué le processus de réalisation des projets du Programme de développement rural. Dans le cadre de l'examen de l'admissibilité des dépenses, l'Agence de paiement agricole a dû accepter dans plusieurs cas d'annuler complètement les appels d'offres. Après de telles déceptions, nombreuses sont les communes à ne plus faire confiance au Programme de développement rural. Beaucoup de projets n'ont à ce jour toujours pas été bouclés. Seul le temps montrera combien d'entre eux seront au final véritablement réalisés, combien demeureront à l'état de projets sur le papier, et comment le milliard d'euros qui restera au budget du Programme de développement rural encore trois ans sera utilisé.

Tamara Peterková

Martin Netolický: Každý region by se měl hlásit ke svým významným rodákům

Hejtman Pardubického kraje stál za projektem DEN DOPRAVY od samého začátku, tedy od roku 2013. Propagaci osobnosti a aktivit s nimi spojených vnímá i jako nástroj, jak do regionu přilákat turisty nejen z České republiky, ale i ze zahraničí. Podle slov hejtmana je historie spojená s dopravou pro řadu lidí velmi zajímavým tématem...

Pardubický kraj je považován za kolébku dopravy a dopravní křížovatku. Téma se dokoncě dostalo i do nového loga kraje. Vnímáte kraj skutečně jako centrum dopravy?

Náš kraj a jeho rozvoj je historicky neodmyslitelně s rozvojem dopravy spjatý. Proto je také v novém krajském logu promítнутa symbolická mapa Pardubického kraje s jeho charakteristickým křížením důležitých historických i moderních dopravních cest. Žluté pruhy znázorňují staré stezky, kolem kterých vznikala významná sídla v historii, a nejmladší červená linie mapuje hlavní železniční trasy, které ovlivnily rozvoj průmyslových měst v kraji.

Z pardubického regionu pochází celá řada osobností, které dnes považujeme za za-

sporu změnily svět dopravy, patří také kuličkové ložisko bez mazání nebo pneumatická potrubní doprava. Zabýval se také sestojením silniční lokomotivy s parním pohonem. Tento výčet svědčí o tom, že všichni zmínění patří mezi významné osobnosti, které se podepsali, pod rozvoj dopravy, a to nejen v našich zemích.

kladatele dopravy. Jde o Jana Kašpara, Jana Pernera, Josefa Ressela a další. Který z nich podle vašeho názoru ovlivnil českou dopravu nejvíce?

Je velmi těžké vybrat jednu z těchto významných osobností, jelikož každý z nich svojí činností výrazně napomohl k rozvoji dopravy na našich zemích. Jan Perner proslul díky stavbě Severní státní dráhy z Prahy do Olomouce, která předurčila průmyslový rozvoj měst na ní ležících. Nejvíce z ní těžily právě Pardubice, které se dodnes pyšní tím, že jsou klíčovým dopravním uzlem. Jan Kašpar se zapsal do dějin svým prvním dálkovým přeletem z Pardubic do Prahy, čímž v roce 1911 položil základy aviatiky v Čechách i ve střední Evropě. Josef Ressel je znám především jako autor převratného vynálezu lodního šroubu. Mezi jeho další vynálezy, které beze-

Hejtman Pardubického kraje Martin Netolický při odhalení zrekonstruované hrobky Jana Kašpara na Dni dopravy 2013.

me také další osobnosti, které se v současné době zasluhují o šíření dobrého jména našeho kraje. Jsme rádi, že každoročně z řad veřejnosti přichází více a více nominací, což svědčí o tom, že těchto významných osobností v našem kraji žije a působí celá řada.

V letošním roce se koná už jubilejný pátý ročník Dne dopravy. Je to v rámci Dopravního festi-

valu, nad kterým jste také převzal záštitu. Je to projekt, který slučuje všechny dopravácké akce v regionu a který má navíc ambice díky odkazu zakladatelů dopravy pomoci třeba i v cestovním ruchu a nalákat turisty. Co si o této vizi myslíte?

Jednoznačně vítám aktivity, které pomohou do našeho regionu přilákat návštěvníky nejen z dalších koutů naší vlasti, ale

i ze zahraničí, jelikož například Josef Ressel zanechal velmi hmatatelnou stopu například ve Slovensku či v Rakousku. Historie spojená s dopravou je pro řadu lidí velmi zajímavým tématem, a proto jsme také před dvěma lety zahájili provoz pravidelného letního historického vlaku v oblasti Králicka, o který je mezi fanoušky železnice, ale i běžnými turisty velký zájem.

Den dopravy vstupuje do jubilejního pátého ročníku

Vrchol pátého ročníku národního dopravního projektu Dne dopravy je sice naplánován na 19. května, první části jubilejního programu v rámci projektu Dopravního festivalu 2016/2017 se však už odehrály. Nejen Pardubice si totiž připomněly 90. výročí úmrtí svého rodáka a průkopníka aviatiky Ing. Jana Kašpara, jemuž také byla v centru města odhalena socha. Motto projektu ale zůstává stejně jako v předchozích letech – propagovat českou dopravu.

Význam tohoto národního projektu si stejně jako v předchozích letech uvědomuje celá řada osobností české politické scény. Ti všichni totiž přijali záštitu nad Dopravním festivalem 2017 a tedy i jeho součástí Dnem dopravy. Potřetí svou záštitu udělil i prezident České republiky Miloš Zeman. Hlava českého státu podporuje jen dvě akce v Pardubickém kraji, tato je jedna z nich. Prezident si ve své zdravici povzdechl nad pomalou výstavbou dopravní infrastruktury a vyzval

a svou podporu připojilo i ministerstvo průmyslu a obchodu. Z regionálních politiků projekt zaštítili hejtmani Pardubického a Královéhradeckého kraje Martin Netolický a Jiří Štěpán a jejich náměstci pro dopravu Michal Kortyš a Martin Červíček. Připojil se také primátor statutárního města Pardubice Martin Charvát. Stěžejním bodem pátého ročníku Dne dopravy bude stejně jako ve všech předchozích ročnících pietní akt u rekonstruovaného hrobu Ing. Jana Kašpara. A stejně jako v letech minulých svou pocutu průkopníkovi aviatiky vzdá i české armádní letectvo. Den dopravy však chce opět připomenout i další velikány dopravy – leteckého konstruktéra Eugena Čiháka a barona Artura Krause, naděrence pro vše nové a moderní. A protože se v letošním roce slaví i

V roce 2016 přijel Jan Kašpar osobně na speciálně upraveném kole s vrtulí. O rok později se možná vrátí.

200. výročí „jízdního kola“, vznovené Den dopravy i počátky cyk-

listiky a možná i vůbec první autoškolu v Rakousku-Uhersku a s

tím spjaté „nové jméno“ osobnosti dopravy Vincence Chomráka.

INZERCE

Počitivé stavby staví

STATING

Na sochu Jana Kašpara lidé přispěli více než 100 tisíc korun

Za úspěšný lze považovat projekt Společnosti Jana Kašpara, která vyzvala pardubickou veřejnost a vůbec všechny patrioty, aby se zapojili do projektu Dar na sochu Ing. Jana Kašpara. Její realizaci schválilo Zastupitelstvo města Pardubic už v březnu roku 2016, v lednu letošního roku ji už pardubičtí občané mohli slavnostně přivítat. Na kontaktní sochu Ing. Jana Kašpara přispěli částkou více než 100 tisíc korun, ale ani toto číslo není konečné. Projekt totiž pokračuje až do prvního červnového víkendu, do Aviatické pouti.

První figurální socha Ing. Jana Kašpara stojí od ledna na pardubické třídě Míru. Není to místo náhodné. Právě tady totiž stával hotel Veselka, ve kterém se Jan

Kašpara narodil a také zemřel a odkud rodina Jana Kašpara vypravila jeho slavný pohřeb. Společnost Jana Kašpara na tomto místě v centru Pardubic uspořádala výročí Jana Kašpara a dalšími patrioty výzvu, aby se občané, patrioti, živnostníci a příznivci české aviatiky připojili k podpoře sochy a věnovali dar na sochu Jana Kašpara. Prvními donátory se stali primátor města Pardubice Martin Charvát a městský zastupitel Miroslav Rubeš. K nim se připojily desítky dalších.

Každý dar, třeba i pouhá dvacetikoruna, byl s radostí vítán.

Prestože socha Ing. Jana Kašpara už na svém místě stojí, projekt Dar na sochu Ing. Jana Kašpara pokračuje. Definitivně bude uzavřen až na Aviatické pouti konané na pardubickém letišti o víkendu 3. a 4. června. Do té doby lze přispívat také na kontaktních místech v knihkupectví Mozaika na pardubickém hlavním nádraží, nebo v klenotnictví Lejhanec na třídě Míru. Anebo lze poslat dar přímo na účet 274863129/0300.

Prvními donátory sochy Ing. Jana Kašpara se hned při spuštění projektu stali primátor města Pardubice Martin Charvát a městský zastupitel Miroslav Rubeš.

Pardubice uctily památku aviatika Kašpara symbolickým pochodem

Je tomu 90 let, kdy tento svět opustil pardubický rodák a průkopník české aviatiky Ing. Jan Kašpar. Historici se stále přou o to, jakým způsobem vlastně první český letec zemřel. Tehdejší tisk se dokonce rozchází i v datu úmrtí. My však dnes víme, že Ing. Jan Kašpar zemřel 2. března roku 1927 a že se s ním přišly rozloučit stovky lidí. Přesně 90 let po jeho smrti uspořádala Společnost Jana Kašpara symbolický průvod, aby tak památku aviatika připomněla.

Ing. Jan Kašpar zemřel ve věku 43 let. Pardubice se s ním rozloučily 6. března 1927 ve velkém. Pohřební průvod od jeho rodného hotelu Veselka na dnešní třídě Míru doprovázely stovky lidí. Proto se Společnost Jana Kašpara rozhodla 90. výročí úmrtí aviatika připomenout nejen pietním aktem, ale také symbolickým průvodem. Byla to další část letošního Dopravního festivalu a předzvěst velkých oslav českého aviatika Jana Kašpara, Dne dopravy.

„Dobový tisk úmrtí Jana Kašpara nazval jako smutný konec slavného člověka. Východočeský republikán z 11. března roku 1927 dokonce Kašparův pohřeb označil za hold jeho památce a opravdovou manifestaci celého města a kraje. Nad městem zakroužily vojenské aeroplány, průvod doprovázela vojenská hudba. Deylův fotografický ateliér vystavil fotografie z letu Jana Kašpara,“ přibližuje rozloučení s Janem Kašparem předseda

společnosti nesoucí jeho jméno Jiří Kotyk. Stejně jako připomíná pohřeb aviatika, zmíňuje také rozdílné výklady příčiny Kašparovy smrti. „V úmrtním oznámení se piše, že zemřel po krátké chorobě. Noviny s titulem Východ zase spekulují o příčině Kašparovy sebevraždy. Ať už to bylo jakkoliv, je jisté, že se Kašpar před svou smrtí potýkal s bankrotom. K tomu jej přivedl jeho nepočitivý společník Beno Schück.“ Vzpomínka na smutné výročí začala pietním aktem na Městských hřbitovech v Pardubicích, kam se Janu Kašparovi přišla poklonit celá řada osobnosti i studentů Dopravní fakulty pardubické univerzity. Květiny na hrob Jana Kašpara položil i primátor Martin Charvát, který

Jako vzpomínku na průkopníka české aviatiky uspořádala Společnost Jana Kašpara symbolický průvod městem.

dařilo naplňovat svůj sen, svoji touhu.“ Na pietní akt navázal už zmiňovaný průvod městem. Vydal se od symbolu Pardubic, Zelené brány, k soše Ing. Jana

Kašpara instalované na třídě Míru. Kontaktní socha v mírně nadživotní velikosti stojí na místech bývalého hotelu Veselka, rodného domu velkého letce.

Dokumentární film odhalí tajemství Jana Kašpara

Pardubický rodák Jan Kašpar bez diskuzí patří mezi skutečně osobnosti české aviatiky. Projekt Dopravní festival 2016/2017 si dal za cíl shromáždit dostatek finančních prostředků právě na první film o průkopníku českého letectví. Na jeho scénáři aktuálně pracuje šéf leteckého muzea Martin Kindernay, předseda Společnosti Jana Kašpara Jiří Kotyk a historici Jan Tetřev a Pavel Sviták.

Už v době rekonstrukce hrobky Jana Kašpara na pardubických Městských hřbitovech začal vznikat časosběrný dokument.

Zachycuje nejen rekonstrukci samotnou, ale nahlédí i do samotné hrobky. Kamera si všimala také všech dalších akcí a aktivit, které

Děkujeme za podporu

Miloš Zeman,
prezident České republiky

Milan Štěch,
předseda Senátu Parlamentu ČR

Jan Hamáček,
předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Dan Tok,
ministr dopravy ČR

Jiří Havlíček,
ministr průmyslu a obchodu ČR

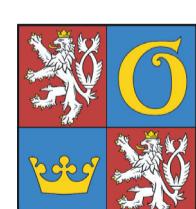
Martin Netolický,
hejtman Pardubického kraje

Jiří Štěpán,
hejtman Královéhradeckého kraje

Michal Kortyš,
náměstek hejtmana Pardubického kraje

Martin Červíček,
1. náměstek hejtmana Královéhradeckého kraje

Martin Charvát,
primátor statutárního města Pardubice

www.pardubice-racecourse.cz

Přehled akcí v sezóně 2017

Březen - Duben	Hobby parkurové závody	29. července	Letní dostihový den
25. března	Auto-moto burza	31. července	Sportida
14. - 16. dubna	Jarní všeobecnost – kvalifikace Zlatá podkova	5. - 6. srpna	MČR haflingů v sedlových disciplínách a Sampionát koní plemene hafling
22. dubna	AGROFERT Run	12. srpna	Friends Fest
22. - 23. dubna	KMK ve všeobecnosti - kvalifikace	19. srpna	III. kvalifikace na 127. Velkou pardubickou s Českou pojišťovnou
30. dubna	Parkurové závody	1. - 3. září	Výstava Koně v akci
8. května	Zahajovací dostihový den	9. září	IV. kvalifikace na 127. Velkou pardubickou s Českou pojišťovnou - Evropský den koní
20. května	BARTH DAY	15. - 17. září	MČR sprežení
27. května	I. kvalifikace na 127. Velkou pardubickou s Českou pojišťovnou + PONY GAMES	7. října	Překážkové dostihy
3. června	Dětský super den	8. října	127. Velká pardubická s Českou pojišťovnou
10. června	Zlatý pohár Předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR	14. října	Atletický kros
17. - 18. června	BOSCH Fresh Festival 2017	21. října	Závěrečný dostihový den
24. června	II. kvalifikace na 127. Velkou pardubickou s Českou pojišťovnou + ProRodeo Tour 2017	27. - 29. října	Rozlúčková všeobecnost
8. - 9. července	Závody sprežení - kvalifikace Zlatá podkova - Cenu hejtmana Pardubického kraje	4. listopadu	Run Tour 2017
15. července	Léto Fest	11. listopadu	Hubertova jízda Městské policie
20.-23. července	MČR ve všeobecnosti		* Změny vyhrazeny

Nadace pro rozvoj
města Pardubice